

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Mirosława Molenda-Migdalewicz

Protokolant: star. sekr. sądowy Katarzyna Awsiukiewicz

po rozpoznaniu w dniu 3 czerwca 2016 r. w Legnicy

sprawy z wniosku B. K., M. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o odstąpienie od zobowiązania do zapłaty zaległych składek na ubezpieczenia społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

na skutek odwołań B. K.,

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 14 września 2011 r. **znak** (...)

z dnia 29 kwietnia 2014 r. **znak** (...)

z dnia 01 października 2014 r. **znak** (...)

oraz na skutek odwołania M. K.,

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 01 października 2014 r. **znak** (...)

I. **zmienia decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 01 października 2014 r. znak (...)** zmieniającą decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z dnia 29 kwietnia 2014 r. znak (...), którą zmieniono decyzję z dnia 14 września 2011 r. znak (...) w ten sposób, że określa zaległości B. K. z tytułu składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą przez M. K.

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do 12 sierpnia 2008 r. – 150 915,78 zł (sto pięćdziesiąt tysięcy dziewięćset piętnaście złotych 78/100) i z tytułu odsetek, liczonych na dzień 08 listopada 2011 r. – 98 633 zł (dziewięćdziesiąt osiem tysięcy sześćset trzydzieści trzy złote),

- z tytułu składek na ubezpieczenia zdrowotne za okres od maja 2004 r. do 12 sierpnia 2008 r. – 31 248,10 zł (trzydzieści jeden tysięcy dwieście czterdzieści osiem złotych 10/100) i z tytułu odsetek, liczonych na dzień 08 listopada 2011 r. – 21 033 zł (dwadzieścia jeden tysięcy trzydzieści trzy złote),

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych za okres od maja 2004 r. do 12 sierpnia 2008 r. – 8 456,47 zł (osiem tysięcy czterysta pięćdziesiąt sześć złotych 47/100) i z tytułu odsetek liczonych na dzień 08 listopada 2011 r. – 5 535 zł (pięć tysięcy pięćset trzydzieści pięć złotych)

II. oddala dalej idące odwołania B. K.,

III. oddala odwołanie M. K. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. z 01 października 2014 r. znak (...),

IV. zasądza od B. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 3248,09 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

V. zasądza od M. K. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. kwotę 7200 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V U 2046/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 września 2011 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. –działając na podstawie art. 83 ust. 1, art. 32 oraz art. 26 i 27 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), a także art. 26 i 29 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.) w związku z art. 31 cyt. ustawy systemowej– określił zaległości M. K. i B. K. z tytułu składek w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez M. K.. Zaległości te wyniosły:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. i za miesiąc kwiecień 2011 r. – 323.775,95 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 111.569,00 zł;

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-05	3 878,56	3 469,00
2004-06	4 180,06	3 690,00
2004-07	4 515,49	3 928,00
2004-08	4 646,33	3 981,00
2004-09	4 930,71	4 160,00
2004-10	4 818,23	4 000,00
2004-11	4 818,25	3 937,00
2004-12	4 451,37	3 572,00

2005-01	4 567,81	3 608,00
2005-02	3 594,71	2 795,00
2005-03	3 673,85	2 808,00
2005-04	3 372,91	2 537,00
2005-05	2 647,92	1 961,00
2005-06	1 133,25	827,00
2005-07	1 452,33	1 043,00
2005-08	1 800,04	1 275,00
2005-09	2 696,43	1 882,00
2005-10	5 571,15	3 835,00
2005-11	3 328,65	2 258,00
2005-12	2 734,04	1 826,00
2006-01	2 660,17	1 751,00
2006-02	2 832,93	1 841,00
2006-03	2 730,31	1 746,00
2006-04	2 518,06	1 590,00
2006-05	3 162,08	1 966,00
2006-08	3 967,12	2 357,00
2006-09	3 815,57	2 232,00
2006-10	5 615,80	3 234,00

2006-11	25,00	14,00
2006-12	14,00	8,00
2007-01	10,00	0,00
2007-02	17,00	9,00
2007-03	5 169,08	2 740,00
2007-04	4 831,60	2 517,00
2007-05	4 655,60	2 380,00
2007-06	4 169,68	2 090,00
2007-07	3 586,23	1 761,00
2007-08	3 483,65	1 673,00
2007-09	2 827,65	1 331,00
2007-10	2 598,72	1 196,00
2007-11	2 672,76	1 200,00
2007-12	2 418,97	1 061,00
2008-01	2 471,20	1 056,00
2008-02	2 303,06	957,00
2008-03	2 166,17	875,00
2008-04	2 706,08	1 061,00
2008-05	2 884,66	1 095,00
2008-07	3 149,02	1 114,00

2008-08	3 181,58	1 089,00
2008-12	3 037,50	892,00
2009-01	3 845,65	1 089,00
2009-02	4 173,88	1 146,00
2009-03	3 683,89	979,00
2009-04	3 634,55	935,00
2009-05	3 326,15	826,00
2009-06	3 341,36	802,00
2009-07	3 054,76	705,00
2009-08	2 610,63	582,00
2009-09	2 170,13	466,00
2009-10	1 674,49	345,00
2009-11	1 980,43	392,00
2009-12	2 056,91	390,00
2010-01	2 098,35	380,00
2010-02	2 493,07	432,00
2010-03	2 276,68	375,00
2010-04	2 074,72	324,00
2010-05	2 011,76	298,00
2010-06	1 684,35	236,00

2010-07	1 684,35	221,00
2010-09	1 502,17	172,00
2010-10	2 326,53	246,00
2011-04	8,80	0,00
RAZEM:	212 206,95	111 569,00

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. – 75.297,42 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 25.338,00 zł;

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-05	886,67	793,00
2004-06	993,89	877,00
2004-07	1 066,84	928,00
2004-08	1 124,16	963,00
2004-09	1 111,81	938,00
2004-10	1 098,91	912,00
2004-11	1 103,18	901,00
2004-12	1 027,10	824,00
2005-01	1 103,61	872,00
2005-02	888,89	691,00
2005-03	877,65	671,00
2005-04	812,70	611,00

2005-05	632,64	469,00
2005-06	457,62	334,00
2005-07	389,18	280,00
2005-08	478,76	339,00
2005-09	673,65	470,00
2005-10	759,50	523,00
2005-11	744,02	505,00
2005-12	645,77	431,00
2006-01	666,18	439,00
2006-02	611,43	397,00
2006-03	617,45	395,00
2006-04	558,95	353,00
2006-05	682,85	425,00
2006-08	869,20	517,00
2006-09	693,28	406,00
2007-03	1 104,35	585,00
2007-04	1 050,34	547,00
2007-05	1 025,70	524,00
2007-06	931,42	467,00
2007-07	894,41	439,00

2007-08	848,38	407,00
2007-09	709,68	334,00
2007-10	717,09	330,00
2007-11	613,10	275,00
2007-12	621,21	272,00
2008-01	719,85	308,00
2008-03	0,04	0,00
2008-04	786,76	309,00
2008-05	833,02	316,00
2008-07	924,26	327,00
2008-08	915,13	313,00
2008-12	875,45	257,00
2009-01	1 093,65	310,00
2009-02	1 194,02	328,00
2009-03	1 021,90	272,00
2009-04	1 021,90	263,00
2009-06	988,43	237,00
2009-07	820,50	189,00
2009-08	724,60	162,00
2009-09	626,90	135,00

2009-10	521,54	107,00
2009-11	600,82	119,00
2009-12	620,64	118,00
2010-01	642,44	116,00
2010-02	744,72	129,00
2010-03	668,47	110,00
2010-04	642,44	100,00
2010-05	641,75	95,00
2010-06	540,16	76,00
2010-07	540,16	71,00
2010-09	480,65	55,00
2010-10	677,65	72,00
RAZEM:	49 959,42	25 338,00

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od czerwca 2004 r. do października 2010 r. – 19.593,64 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 6.513,00 zł.

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-06	0,80	0,00
2004-07	10,68	9,00
2004-08	1,57	0,00
2004-09	383,36	323,00

2004-10	375,46	312,00
2004-11	376,08	307,00
2004-12	349,86	281,00
2005-01	353,09	279,00
2005-02	538,88	419,00
2005-03	271,60	208,00
2005-04	251,42	189,00
2005-05	193,74	144,00
2005-06	120,14	88,00
2005-07	101,72	73,00
2005-08	133,66	95,00
2005-09	188,60	132,00
2005-10	220,24	152,00
2005-11	232,75	158,00
2005-12	191,23	128,00
2006-01	190,42	125,00
2006-02	194,99	127,00
2006-03	194,29	124,00
2006-04	174,73	110,00
2006-05	219,16	136,00

2006-08	293,19	174,00
2006-09	218,31	128,00
2007-03	357,65	190,00
2007-04	337,99	176,00
2007-05	328,74	168,00
2007-06	297,93	149,00
2007-07	277,13	136,00
2007-08	262,88	126,00
2007-09	213,60	101,00
2007-10	213,00	98,00
2007-11	204,53	92,00
2007-12	182,95	80,00
2008-01	0,02	0,00
2008-02	0,02	0,00
2008-04	0,03	0,00
2008-05	0,03	0,00
2008-08	0,08	0,00
2009-01	329,30	93,00
2009-02	357,23	98,00
2009-03	315,53	84,00

2009-04	311,34	80,00
2009-05	285,09	71,00
2009-06	286,39	69,00
2009-07	262,00	61,00
2009-08	224,21	50,00
2009-09	186,74	40,00
2009-10	144,56	30,00
2009-11	170,59	34,00
2009-12	177,10	34,00
2010-01	180,61	33,00
2010-02	214,19	37,00
2010-03	195,79	32,00
2010-04	180,61	28,00
2010-05	175,18	26,00
2010-06	147,02	21,00
2010-07	147,02	19,00
2010-09	131,34	15,00
2010-10	202,25	21,00
RAZEM:	13 080,64	6 513,00

W uzasadnieniu ww. decyzji organ rentowy wskazał, że płatnik składek jest zobowiązany – według zasad wynikających z ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych – obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. W związku z niedopełnieniem tego obowiązku przez M. K. powstała zaległość z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – za okres i na kwoty wskazane w decyzji. Jako że płatnik składek odpowiada całym swoim majątkiem za zobowiązania powstałe z tytułu nieopłaconych składek, a w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność za zaległości z tytułu składek obejmuje majątek odrębny płatnika oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka, decyzję wydano w odniesieniu do płatnika składek M. K. oraz jego małżonki B. K..

Odwołanie od ww. decyzji złożyła B. K., wnosząc o jej zmianę poprzez wyłączenie jej jako osoby odpowiedzialnej za zaległości wobec ZUS jej męża M. K.. W uzasadnieniu podniosła, iż posiada rozdzielność majątkową z mężem, a nadto nigdy nie zezwalała mu na prowadzenie działalności gospodarczej oraz podejmowanie jakichkolwiek decyzji finansowych w związku z prowadzoną działalnością. Wskazała też, iż obecnie nie posiada żadnego majątku ruchomego wspólnego z mężem, gdyż całość ruchomości została zakupiona przez nią i jej dzieci.

Do odwołania wnioskodawczyni dołączyła kopię aktu notarialnego Rep. (...), z którego wynika, że w dniu 12 sierpnia 2008 r. małżonkowie B. K. i M. K. zawarli umowę majątkową małżeńską, którą ustanowili rozdzielność majątkową.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu swojego stanowiska podał, że pismem z dnia 25 września 2011 r. (a więc po wydaniu zaskarżonej decyzji) wnioskodawczyni B. K. poinformowała go, iż posiada rozdzielność majątkową z mężem. Wobec jednak nieudokumentowania tej okoliczności organ rentowy pismem z dnia 30 września 2011 r. poinformował ją, że nie widzi podstaw do zmiany decyzji. Odnosząc się do podnoszonej w odwołaniu rozdzielności majątkowej wnioskodawczyni i jej męża oraz jej wpływu na wydanie zaskarżonej decyzji organ rentowy powołał się na przepis art. 47⁽¹⁾ k.r.o, wskazując, że małżonek może się powoływać względem innych osób na umowę majątkową małżeńską, gdy jej zawarcie oraz rodzaj były tym osobom wiadome. Dowód zaś, że osoba trzecia wie o zawartej między małżonkami umowie małżeńskiej spoczywa na małżonku, który tę okoliczność powołuje. Wyjątkiem są wpisy w księdze wieczystej. W rozpoznawanej sprawie jednak organ rentowy nie wiedział o ustanowieniu pomiędzy małżonkami rozdzielności majątkowej w 2008 r., a z księgi wieczystej nr (...) prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Złotoryi dla nieruchomości, której właścicielami są M. K. i B. K., nie zostało ujawnione, że małżonków łączy ustrój małżeńskiej rozdzielności majątkowej. Przeciwnie – w rubryce „rodzaj własności” widnieje wpis o łączącej zobowiązanych ustawowej małżeńskiej wspólności majątkowej. Organ rentowy wskazał też, że – w przeciwieństwie do rozdzielności majątkowej małżeńskiej ustanowionej przez sąd – rozdzielność majątkowa ustanowiona przez same strony nie wiąże go, skoro o niej nie wiedział i wobec tego, że na dzień wydania zaskarżonej decyzji nie był w posiadaniu powyższej wiedzy uznać należy, że wydana w dniu 14 września 2011 r. decyzja jest prawidłowa i zgodna z prawem. Dodatkowo zwrócił uwagę na to, że wnioskodawczyni – mimo kwestionowania ww. decyzji – nie kwestionowała jej w zakresie dotyczącym wysokości zaległości w niej określonej.

Sąd Okręgowy w Legnicy, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 26 marca 2012 r. oddalił odwołanie B. K.. Rozstrzygnięcie to Sąd Okręgowy wydał po ustaleniu, że wnioskodawczyni i jej mąż pozostają w związku małżeńskim; mąż wnioskodawczyni prowadził działalność gospodarczą, z której powstały zaległości składkowe (wraz z odsetkami) w następujących kwotach: - na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do kwietnia 2011 r. w kwocie 323.775,95 zł, - na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. w kwocie 75.297,42 zł: - na Fundusz Pracy i FGŚP od czerwca 2004 r. do października 2010 r. w kwocie 19.593,64 zł. Sąd ten ustalił także, że w dniu 12 sierpnia 2008 r. małżonkowie zawarli małżeńską umowę majątkową wyłączającą wspólność ustawową. Decyzją z dnia 14 września 2011 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych określił zaległość M. K. i B. K. z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej przez M. K. za okres od maja 2004 r. do kwietnia 2011 r. z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, od maja 2004 r. do października 2010 r. z tytułu składek na ubezpieczenie zdro-

wotne i od czerwca 2004 r. do października 2010 r. z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP w kwotach wskazanych wyżej. Intercyza została przedłożona w ZUS wraz z odwołaniem od ww. decyzji.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy wskazał, że w sprawie nie było kwestionowane, że mąż wnioskodawczynie prowadził działalność gospodarczą, z tytułu której powstały zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy i FGŚP za okresy i w kwotach wskazanych wyżej. Wnioskodawczynie powoływała się natomiast na zawarcie przez małżonków intercyzy. Sąd Okręgowy wskazał, że intercyza została przedłożona dopiero wraz z odwołaniem od decyzji ZUS z dnia 14 września 2011 r., co skutkuje tym, że ani wnioskodawczynie, ani jej małżonek nie mogą obecnie skutecznie powoływać się wobec organu rentowego na intercyzę w zakresie wymagalnych już wierzytelności składkowych. W ocenie Sądu Okręgowego, nie ma też znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy złożenie przez wnioskodawczynię wniosku o układ ratalny. W tej sprawie ZUS wyda bowiem odrębną decyzję, która w żaden sposób nie niweczy skutków prawnych decyzji z dnia 14 września 2011 r. Reasumując, w ocenie Sądu rozpoznającego sprawę w I instancji –małżonkowie, którzy zawarli małżeńską umowę majątkową, aby w pełni z niej skorzystać (uchronić się przed odpowiedzialnością za należności składkowe małżonka powstałe po zawarciu intercyzy) winni –na podstawie art. 47¹ k.r.o.– poinformować organ rentowy o zawarciu takiej umowy i jej rodzaju.

Apelację od powyższego wyroku wywiodła wnioskodawczynie, która -zaskarżając wyrok w całości- zarzuciła wydanie orzeczenia pomimo toczącego się postępowania o zawarcie ugody pomiędzy jej mężem M. K. a ZUS Oddział w L. oraz nieujęcie wszystkich wpłat dokonanych przez jej męża na konto ZUS Oddział w L. w spornym okresie czasu. Wskazując na powyższe, B. K. wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie odwołania.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, wyrokiem z dnia 6 listopada 2012 r. (III AUa 895/12) uchylił zaskarżony wyrok i sprawę przekazał Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu tego rozstrzygnięcia wskazał, że dokonana przez Sąd I instancji ocena faktyczna i prawna w niniejszej sprawie na tym etapie procesu nie zasługuje na akceptację. Sąd II instancji powołał się na treść art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 205, póź. 1585 z późn. zm.) oraz art. 26 i art. 29 § 1 i 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, póź. 60 ze zm.). Wskazał, że zgodnie z art. 26 o.p., podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki, a w myśl art. 29 § 1 i 2 ww. ustawy, w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka. Skutki prawne ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań podatkowych powstałych przed dniem: 1) zawarcia umowy o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej, 2) zniesienia wspólności majątkowej prawomocnym orzeczeniem sądu, 3) ustania wspólności majątkowej w przypadku ubezwłasnowolnienia małżonka, 4) uprawomocnienia się orzeczenia sądu o separacji. W ocenie Sądu Apelacyjnego, przepis art. 29 o.p. jest przepisem szczególnym –wynika z niego, że w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe obejmuje odrębny majątek podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka, przy czym skutki prawne ograniczenia, zniesienia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań powstałych przed dniem zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej umownie lub sądownie. Nie istnieje przy tym możliwość uwolnienia się skutecznie od odpowiedzialności za zobowiązania wynikające z powołanego art. 29 o.p. przez zawiadomienie wierzyciela o zawartej umowie majątkowej małżeńskiej, albowiem reguluje on odpowiedzialność małżonka do dnia ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej. Zniesienie wspólności małżeńskiej skutkuje wyłączeniem zastosowania art. 29 § 1 o.p., natomiast w stosunku do zaległości podatkowych powstałych po tej dacie małżonek taki może jednak odpowiadać jako osoba trzecia na zasadach wynikających z art. 111 o.p. A zatem –w ocenie Sądu Apelacyjnego– dyspozycja przepisu art. 47 § 1 k.r.o., która stanowi, że małżonkowie mogą przez umowę zawartą w formie aktu notarialnego wspólność ustawową rozszerzyć lub ograniczyć, albo ustanowić rozdzielność majątkową lub rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków (umowa majątkowa), nie ma w niniejszej sprawie zastosowania. Wskazując na powyższe, Sąd Apelacyjny uznał, że Sąd Okręgowy nie poczynił żadnych ustaleń dowodowych, a zatem nie rozpoznał istoty sprawy, co na mocy art. 368 § 4 k.p.c. spowodowało uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy

do ponownego rozpoznania. Sąd ten jednocześnie wskazał, aby przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji ustalił wysokość zobowiązań męża wnioskodawczyni wobec strony pozwanej do dnia zawarcia przez małżonków umowy majątkowej, tj. do dnia 12 sierpnia 2008 r.

W związku z wydanym przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. w sprawie z odwołania M. K. o ustalenie wysokości składek na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, Fundusz Pracy i FGŚP w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez wyżej wymienionego (III AUa 1010/12), Sąd Okręgowy w Legnicy zobowiązał organ rentowy do wydania w niniejszej sprawie decyzji korygującej uwzględniającej treść ww. wyroku.

Decyzją z dnia 29 kwietnia 2014 r., znak:(...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. zmienił decyzję z dnia 14 września 2011 r. i ponownie określił zaległość M. K. i B. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika M. K., która:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 436.330,54 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 154.129,00 zł;

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-05	6 618,91	5 919,00
2004-06	6 287,05	5 550,00
2004-07	7 318, 42	6 366,00
2004-08	7 652,43	6 557,00
2004-09	7 550,29	6 370,00
2004-10	5 717,33	4 746,00
2004-11	5 971,47	4 879,00
2004-12	5 764,89	4 627,00
2005-01	5 243,97	4 142,00
2005-04	3 594,71	2 795,00
2005-03	3 673,85	2 808,00
2005-04	3 372,91	2 537,00

2005-05	2 647,92	1 961,00
2005-06	1 133,25	827,00
2005-07	1 452,33	1 043,00
2005-08	1 800,04	1 275,00
2005-09	2 696,43	1 882,00
2005-10	5 571,15	3 835,00
2005-11	3 328,65	2 258,00
2005-12	2 734,04	1 826,00
2006-01	2 660,17	1 751,00
2006-02	2 832,93	1 841,00
2006-03	2 730,31	1 746,00
2006-04	2 518,06	1 590,00
2006-05	5 699,68	3 543,00
2006-08	5 199,36	3 090,00
2006-09	7 699,34	4 503,00
2006-10	9 833,04	5 662,00
2006-11	3 359,71	1 904,00
2006-12	4 267,83	2 379,00
2007-01	3 645,24	1 998,00
2007-02	3 839,17	2 072,00

2007-03	10 220,09	5 417,00
2007-04	7 922,50	4 128,00
2007-05	6 900,55	3 528,00
2007-06	7 290,34	3 654,00
2007-07	5 477,05	2 690,00
2007-08	5 866,74	2 818,00
2007-09	4 546,55	2 140,00
2007-10	4 552,02	2 094,00
2007-11	2 672,76	1 200,00
2007-12	2 418,97	1 061,00
2008-01	2 471,20	1 056,00
2008-02	2 303,06	957,00
2008-03	2 166,17	875,00
2008-04	2 706,08	1 061,00
2008-05	7 199,67	2 732,00
2008-07	3 149,02	1 114,00
2008-08	3 181,58	1 089,00
2008-12	3 037,50	892,00
2009-01	3 845,65	1 089,00
2009-02	4 173,88	1 146,00

2009-03	3 683,89	979,00
2009-04	3 634,55	935,00
2009-05	3 326,15	826,00
2009-06	3 341,36	802,00
2009-07	3 054,76	705,00
2009-08	2 610,63	582,00
2009-09	2 170,13	466,00
2009-10	1 674,49	345,00
2009-11	1 980,43	392,00
2009-12	2056,91	390,00
2010 - 01	2098,35	380,00
2010-02	2 493,07	432,00
2010-03	2 276,68	375,00
2010-04	2 074,72	324,00
2010-05	2 011,76	298,00
2010-06	1 684,35	236,00
2010-07	1 684,35	221,00
2010-09	1 502,17	172,00
2010-10	2 326,53	246,00
RAZEM:	282 201,54	154 129,00

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010r. wyniosła 89.930,10 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 31.076,00 zł;

Okres zaległości	Kwota składki w zł.	Odsetki za zwłokę w zł.
2004-05	1 407,96	1 259,00
2004-06	1 401,07	1 237,00
2004-07	1 571,73	1 367,00
2004-08	1 665,65	1 427,00
2004-09	1 583,71	1 336,00
2004-10	1 260,88	1 047,00
2004-11	1 310,93	1 071,00
2004-12	1 263,73	1 014,00
2005-01	1 229,18	971,00
2005-02	888,89	691,00
2005-03	877,65	671,00
2005-04	812,70	611,00
2005-05	632,64	469,00
2005-06	457,62	334,00
2005-07	389,18	280,00
2005-08	478,76	339,00
2005-09	673,65	470,00

2005-10	759,50	523,00
2005-11	744,02	505,00
2005-12	645,77	431,00
2006-01	666,18	439,00
2006-02	611,43	397,00
2006-03	617,45	395,00
2006-04	558,95	353,00
2006-05	1 171,09	728,00
2006-08	1 106,29	657,00
2006-09	1 554,05	909,00
2007-03	2 103,89	1 115,00
2007-04	1 661,99	866,00
2007-05	1 469,94	752,00
2007-06	1 548,94	776,00
2007-07	1 316,64	647,00
2007-08	1 380,53	663,00
2007-09	1 093,53	515,00
2007-10	1 153,29	531,00
2007-11	684,11	307,00
2007-12	621,21	272,00

2008-03	0,04	0,00
2008-05	1 951,15	740,00
2008-07	924,26	327,00
2008-08	915,13	313,00
2008-12	875,45	257,00
2009-01	1 093,65	310,00
2009-02	1 194,02	328,00
2009-03	1 021,90	272,00
2009-04	1 021,90	263,00
2009-06	988,43	237,00
2009-07	820,50	189,00
2009-08	724,60	162,00
2009-09	626,90	135,00
2009-10	521,54	107,00
2009-11	600,82	119,00
2009-12	620,64	118,00
2010-01	642,44	116,00
2010-02	744,72	129,00
2010-03	668,47	110,00
2010-04	642,44	100,00

2010-06	641,75	95,00
2010-06	540,16	76,00
2010-07	540,16	71,00
2010-09	480,65	55,00
2010-10	677,65	72,00
RAZEM:	58 854,10	31 076,00

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od czerwca 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 25.608,30 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011r. – 8.779,00 zł.

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-06	147,90	131,00
2004-07	206,37	179,00
2004-08	211,41	181,00
2004-09	595,43	502,00
2004-10	443,63	368,00
2004-11	460,71	376,00
2004-12	453,00	364,00
2005-01	428,10	338,00
2005-02	538,88	419,00
2005-03	271,60	208,00
2005-04	251,42	189,00

2005-05	193,74	144,00
2005-06	120,14	88,00
2005-07	101,72	73,00
2005-08	133,66	95,00
2005-09	188,60	132,00
2005-10	220,24	152,00
2005-11	232,75	158,00
2005-12	191,23	128,00
2006-01	190,42	125,00
2006-02	194,99	127,00
2006-03	194,29	124,00
2006-04	174,73	110,00
2006-05	394,20	245,00
2006-08	359,67	214,00
2006-09	556,74	326,00
2007-03	705,98	374,00
2007-04	571,92	298,00
2007-05	496,48	254,00
2007-06	533,36	267,00
2007-07	462,22	227,00

2007-08	471,64	227,00
2007-09	368,46	173,00
2007-10	372,39	171,00
2007-11	201,98	91,00
2007-12	182,95	80,00
2008-01	0,02	0,00
2008-02	0,02	0,00
2008-04	0,03	0,00
2008-05	382,11	145,00
2008-08	0,08	0,00
2009-01	329,30	93,00
2009-02	357,23	98,00
2009-03	315,53	84,00
2009-04	311,34	80,00
2009-05	285,09	71,00
2009-06	286,39	69,00
2009-07	262,00	61,00
2009-08	224,21	50,00
2009-09	186,74	40,00
2009-10	144,56	30,00

2009-11	170,59	34,00
2009-12	177,10	34,00
2010-01	180,61	33,00
2010-02	214,19	37,00
2010-03	195,79	32,00
2010-04	180,61	28,00
2010-05	175,18	26,00
2010-06	147,02	21,00
2010-07	147,02	19,00
2010-09	131,34	15,00
2010-10	202,25	21,00
RAZEM:	16 829,30	8 779,00

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła B. K., zarzucając że:

- decyzję wydano na kwoty wypłacone pracownikom za pobyt w delegacji poza miejscem swojego zamieszkania i poza miejscem terenu zakładu pracy,
- źle zostało dokonane odliczenie kwot za używanie samochodu prywatnego przez pracowników,
- organ rentowy składkę naliczył od kwot, które pracownicy zapłacili za swoje miejsca noclegowe podczas przebywania w delegacji,
- organ rentowy składkę naliczył od kwot, które pracownicy zapłacili za swoje posiłki regeneracyjne, które spożywali będąc w delegacji.

Skarżąca podniosła, że nawet jeśliby przyjąć argumentację ZUS, iż należy wypłacone kwoty traktować jako przychód dla pracownika, to wartość składek wyliczona w decyzji powinna zostać pomniejszona o składki opłacane przez pracowników, ponieważ wszystkie kwoty z tytułu delegacji pracownicy otrzymali w całości. Zarzuciła też, że ZUS nie przedstawił żadnych dokumentów źródłowych, na podstawie których wydał swoją decyzję, co uniemożliwia jej dokładne i szczegółowe odniesienie się do treści decyzji. Podniosła także, iż od sierpnia 2008 r. ma z mężem rozdzielność majątkową, co również nie zostało uwzględnione w zaskarżonej decyzji.

Kolejną decyzją –z dnia 1 października 2014 r., znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. zmienił decyzję z dnia 29 kwietnia 2014 r. i ponownie określił zaległość M. K. i B. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika M. K., która:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 327.057,69 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 113.069,00 zł;

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-05	3 964,58	3 545,00
2004-06	4 246,51	3 749,00
2004-07	4 593,68	3 996,00
2004-03	5 216,91	Å 470,00
2004-09	5 106,94	4 309,00
2004-10	5 013,67	4 162,00
2004-11	5 064,52	4 138,00
2004-12	4 658,57	3 739,00
2005-01	4 731,97	3 737,00
2005-02	3 594,71	2 795,00
2005-03	3 673,85	2 808,00
2005-04	3 372,91	2 537,00
2005-05	2 647,92	1 961,00
2005-06	1 133,25	827,00
2005-07	1 452,33	1 043,00
2005-08	1 800,04	1 275,00

2005-09	2 696,43	1 882,00
2005-10	5 571,15	3 835,00
2005-11	3 328,65	2 258,00
2005-12	2 734,04	1 826,00
2006-01	2 660,17	1 751,00
2006-02	2 832,93	1 841,00
2006-03	2 730,31	1 746,00
2006-04	2 518,06	1 590,00
2006-05	3 162,08	1 966,00
2006-08	3 967,12	2 357,00
2006-09	3 815,57	2 232,00
2006-10	5 615,80	3 234,00
2006-11	25,00	14,00
2006-12	14,00	8,00
2007-01	10,00	0,00
2007-02	17,00	9,00
2007-03	5 169,08	2 740,00
2007-04	4 831,60	2 517,00
2007-05	4 655,60	2 380,00
2007-06	4 169,68	2 090,00

2007-07	3 586,23	1 761,00
2007-08	3 483,65	1673,00
2007-09	2 827,65	1 331,00
2007-10	2 598,72	1 196,00
2007-11	2 672,76	1 200,00
2007-12	2 418,97	1 061,00
2008-01	2 471,20	1 056,00
2008-02	2 303,06	957,00
2008-03	2 166,17	875,00
2008-04	2 706,08	1 061,00
2008-05	2 884,66	1 095,00
2008-07	3 149,02	1 114,00
2008-08	3 181,58	1 089,00
2008-12	3 037,50	892,00
2009-01	3845,65	1 089,00
2009-02	4 173,88	1 146,00
2009-03	3 683,89	979,00
2009-04	3 634,55	935,00
2009-05	3326,15	826,00
2009-06	3 341,36	802,00

2009-07	3 054,76	705,00
2009-08	2 610,63	. 582,00
2009-09	2 170,13	466,00
2009-10	1 674,49	345,00
2009-11	1 980,43	392,00
2009-12	2 056,91	390,00
2010-01	2 098,35	380,00
2010-02	2 493,07	432,00
2010-03	2 276,68	375,00
2010-04	2 074,72	324,00
2010-05	2 011,76	298,00
2010-06	1 684,35	236,00
2010-07	1 684,35	221,00
2010-09	1 502,17	172,00
2010-10	2 326,53	246,00
RAZEM:	213 988,69	113 069,00

- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 73.770,28 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011r. – 24.994,00 zł;

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-05	902,16	807,00

2004-06	1 005,86	888,00
2004-07	1 080,92	940,00
2004-08	1 226,94	1 051,00
2004-09	1 143,56	965,00
2004-10	1 134,13	942,00
2004-11	1 147,55	938,00
2004-12	1 064,42	854,00
2005-01	1 134,10	896,00
2005-02	888,89	691,00
2005-03	877,65	671,00
2005-04	812,70	611,00
2005-05	632,64	469,00
2005-06	457,62	334,00
2005-07	389,18	280,00
2005-08	478,76	339,00
2005-09	673,65	470,00
2005-10	759,50	523,00
2005-11	744,02	505,00
2005-12	645,77	431,00
2006-01	666,18	439,00

2006-02	611,43	397,00
2006-03	617,45	395,00
2006-04	558,95	353,00
2006-05	682,85	425,00
2006-08	869,20	517,00
2006-09	693,28	406,00
2007-03	1 104,35	585,00
2007-04	1 050,34	547,00
2007-05	1 025,70	524,00
2007-06	931,42	467,00
2007-07	894,41	439,00
2007-08	848,38	407,00
2007-09	709,68	334,00
2007-10	717,09	330,00
2007-11	613,10	275,00
2007-12	621,21	272,00
2008-03	0,04	0,00
2008-05	833,02	316,00
2008-07	924,26	327,00
2008-08	915,13	313,00

2008-12	875,45	257,00
2009-01	1 093,65	310,00
2009-02	1 194,02	328,00
2009-03	1 021,90	272,00
2009-04	1 021,90	263,00
2009-06	988,43	237,00
2009-07	820,50	189,00
2009-08	724,60	162,00
2009-09	626,90	135,00
2009-10	521,54	107,00
2009-11	600,82	119,00
2009-12	620,64	118,00
2010-01	642,44	116,00
2010-02	744,72	129,00
2010-03	668,47	110,00
2010-04	642,44	100,00
2010-05	641,75	95,00
2010-06	540,16	76,00
2010-07	540,16	71,00
2010-09	480,65	55,00

2010-10	677,65	72,00
RAZEM:	48 776,28	24 994,00

- z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od czerwca 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 19.593,64 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 6.513,00 zł.

Okres zaległości	Kwota składki w zł	Odsetki za zwłokę w zł
2004-06	0,80	0,00
2004-07	10,68	9,00
2004-08	1,57	0,00
2004-09	383,36	323,00
2004-10	375,46	312,00
2004-11	376,08	307,00
2004-12	349,86	281,00
2005-01	353,09	279,00
2005-02	538,88	419,00
2005-03	271,60	208,00
2005-04	251,42	189,00
2005-05	193,74	144,00
2005-06	120,14	88,00
2005-07	101,72	73,00
2005-08	133,66	95,00

2005-09	188,60	132,00
2005-10	220,24	152,00
2005-11	232,75	158,00
2005-12	191,23	128,00
2006-01	190,42	125,00
2006-02	194,99	127,00
2006-03	194,29	124,00
2006-04	174,73	110,00
2006-05	219,16	136,00
2006-08	293,19	174,00
2006-09	218,31	128,00
2007-03	357,65	190,00
2007-04	337,99	176,00
2007-05	328,74	168,00
2007-06	297,93	149,00
2007-07	277,13	136,00
2007-08	262,88	126,00
2007-09	213,60	101,00
2007-10	213,00	98,00
2007-11	204,53	92,00

2007-12	182,95	80,00
2008-01	0,02	0,00
2008-02	0,02	0,00
2008-04	0,03	0,00
2008-05	0,03	0,00
2008-08	0,08	0,00
2009-01	329,30	93,00
2009-02	357,23	98,00
2009-03	315,53	84,00
2009-04	311,34	80,00
2009-05	285,09	71,00
2009-06	286,39	69,00
2009-07	262,00	61,00
2009-08	224,21	50,00
2009-09	186,74	40,00
2009-10	144,56	30,00
2009-11	170,59	34,00
2009-12	177,10	34,00
2010-01	180,61	33,00
2010-02	214,19	37,00

2010-03	195,79	32,00
2010-04	180,61	28,00
2010-05	175,18	26,00
2010-06	147,02	21,00
2010-07	147,02	19,00
2010-09	131,34	15,00
2010-10	202,25	21,00
RAZEM:	13 080,64	6 513,00

Odwołania od powyższej decyzji wnieśli: B. K. oraz M. K., wskazując, że decyzja ta jest kolejną decyzją dotyczącą tego samego okresu i nie anuluje ona decyzji poprzednich. Skarżący zarzucili, że:

- decyzję powyższą wydano na kwoty wypłacone pracownikom za pobyt w delegacji poza miejscem swojego zamieszkania i poza miejscem terenu zakładu pracy,
- źle zostało dokonane odliczenie kwot za używanie samochodu prywatnego przez pracowników,
- organ rentowy składkę naliczył od kwot, które pracownicy zapłacili za swoje miejsca noclegowe podczas przebywania w delegacji,
- organ rentowy składkę naliczył od kwot, które pracownicy zapłacili za swoje posiłki regeneracyjne, które spożywali będąc w delegacji.

Skarżący podnieśli, że nawet jeśli przyjąć argumentację ZUS, iż należy wypłacone kwoty traktować jako przychód dla pracownika, to wartość składek wyliczona w decyzji powinna zostać pomniejszona o składki opłacane przez pracowników, ponieważ wszystkie kwoty z tytułu delegacji pracownicy otrzymali w całości. Zarzucili też, że ZUS nie przedstawił żadnych dokumentów źródłowych, na podstawie których wydał swoją decyzję, co uniemożliwia im dokładne i szczegółowe odniesienie się do treści decyzji. Podnieśli także, iż od sierpnia 2008 r. mają ustanowioną rozdzielną majątkową, co również nie zostało uwzględnione w zaskarżonej decyzji.

Sprawa z odwołania B. K. od decyzji z dnia 1 października 2014 r. zarejestrowana została pod sygn. V U 3218/14, a sprawa z odwołania M. K. od tej samej decyzji – pod sygn. akt V U 3219/14.

W odpowiedziach na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od skarżących kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych. W uzasadnieniu podał, iż w toku postępowania z odwołania B. K. od decyzji z dnia 14 września 2011 r. Sąd Okręgowy zobowiązał go do wydania decyzji uwzględniającej treść wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2013 r. (III AUa 1010/12). W wykonaniu tego polecenia wydana została decyzja z dnia 29 kwietnia 2014 r. (również zaskarżona w niniejszej sprawie). Organ rentowy wskazał, iż na skutek ponownej analizy sprawy ustalił, że wykazane w treści decyzji z dnia 29 kwietnia 2014 r. zwiększenie

należności z tytułu składek o kwotę 133.202,93 zł. (w stosunku do decyzji z dnia 14 września 2011 r.) spowodowane było ujawnieniem należności dotyczących tego samego okresu nieuwjętych w decyzji z dnia 14 września 2011 r. i spowodowane faktem, że M. K. nie składał właściwych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych, i pomimo wezwań organu rentowego do dziś nie złożył korekt tych dokumentów. Dlatego ZUS w dniu 1 października 2014 r. wydał decyzję znak: (...), na mocy której została zmieniona decyzja z dnia 29 kwietnia 2014 r., znak: (...). Wydana decyzja ustala kwoty należności według treści wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2013 r. (III AUa 1010/12), gdzie podstawy wymiaru składek dla 49 ubezpieczonych pozostały zgodne z decyzją z dnia 14 września 2011 r., a zmienione zostały podstawy wymiaru składek dla 6 osób wskazanych w treści wyroku. Pozostałe należności, dotyczące tego samego okresu, ujawnione już po wydaniu decyzji z dnia 14 września 2011 r. będą przedmiotem odrębnej decyzji organu rentowego. Organ rentowy wniósł jednocześnie o połączenie ww. sprawy ze sprawą toczącą się z odwołania B. K. od decyzji z dnia 14 września 2011 r. (V U 2046/12).

Zarządzeniami z dnia 15 stycznia 2015 r. i 23 marca 2015 r. sprawy V U 3218/14 i V U 3219/14 połączono do wspólnego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą o sygn. akt V U 2046/12.

W wyniku ponownego rozpoznania sprawy, Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją nr 1 z dnia 8 czerwca 2009 r., znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. –na podstawie art. 81 ust. 1 pkt 3 w zw. z art. 18 ust. 1, art. 20 ust. 1, art. 32, art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tj.: Dz. U. z 2007 r. Nr 11, póź. 74 z późn. zm.)– wymierzył płatnikowi składek M. K. składki:

1. na ubezpieczenia społeczne w kwocie 182.525,52 zł,
2. na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 33.880,60 zł,
3. na Fundusz Pracy w kwocie 12.022,05 zł,
4. na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych w kwocie 510,38 zł.

W uzasadnieniu ww. decyzji organ rentowy –powołując się na ustalenia protokołu kontroli z dnia 25 lutego 2009 r., wskazał, że płatnik składek M. K. prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w C. przy ul. (...). Specyfika pracy płatnika składek polegała na prowadzeniu robót ogólnobudowlanych na terenie całego kraju. M. K. zawierał z zatrudnionymi osobami umowy o pracę, w których wykazywał jako miejsce wykonywania pracy: budowy prowadzone przez zakład na terenie kraju. Ww. płatnik składek zapewniał w sposób zorganizowany dowóz pracowników z C. na budowy własnymi środkami transportu. Był okres, że niektórzy pracownicy mieli zawarte umowy i otrzymywali ryczałt za korzystanie z własnego samochodu dla celów dojazdu na budowę i z budowy. Pracownicy byli kierowani na budowy na podstawie poleceń wyjazdu wystawianych na piśmie, najczęściej na tydzień pracy na budowie. Na tej podstawie płatnik składek wypłacał pracownikom: diety, ryczałty za noclegi oraz zwracał koszty związane z przejazdem własnym samochodem pracownika z budowy na budowę. M. K. jednakże wydatków związanych z podróżą pracowników na budowy nie zaliczał do przychodów ubezpieczonych osiąganych jako wartości pieniężne świadczeń w naturze. Wszystkie takie koszty zostały zaksięgowane w księgach przychodów i rozchodów firmy jako „delegacje służbowe”. W ocenie organu rentowego, osiąganych przez ubezpieczonych przychodów w formie: zwrotu kosztów podróży do i z miejsca świadczenia pracy oraz świadczenia w naturze w postaci nieodpłatnego udostępnienia zakwaterowania podczas pracy na budowie, nie można traktować jako należności związanych z podróżą służbową w rozumieniu przepisów prawa pracy. Dlatego –zdaniem organu rentowego– płatnik składek w okresie od 1 stycznia 2001 r. do 31 maja 2008 r. błędnie nie przyjął do podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, uzyskanych przez pracowników wartości pieniężnych z tytułu: diety, noclegów, kosztów przejazdów na budowy, które stanowiły przychody pracowników w formie świadczeń w naturze. Powyższe błędy płatnika składek skorygowała wydana w dniu 8 czerwca 2009 r. decyzja, którą uzupełniają załączniki nr 1, 2 i 3 do protokołu kontroli z dnia 25 lutego 2009 r., nr (...), określające zestawienie różnic w należnych składkach. Organ rentowy wskazał nadto, iż od nieopłaconych w

terminie składek należne są od płatnika składek odsetki za zwłokę na zasadach i w wysokości określonych w Ordynacji podatkowej (art. 23 ust. 1 ustawy systemowej).

Dowód: akta kontroli ZUS, w tym: protokół kontroli z dnia 25.02.2009 r. nr (...)

(...)wraz z załącznikami, decyzja nr 1, znak:(...), z dnia

08.06.2009 r.

W wyniku wniesionego przez płatnika składek M. K. odwołania ww. decyzja organu rentowego była przedmiotem kontroli przez Sąd Okręgowy –Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy (V U 198/10), a następnie przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (III AUa 235/11). Zasadniczą kwestią sporną w tym procesie było ustalenie, czy należności wypłacone pracownikom przez płatnika składek w okresie spornym, tj. od 1 stycznia 2001 r. do 31 października 2008 r., z tytułu zwrotu kosztów podróży do i z miejsca świadczenia pracy, diet oraz wartość świadczeń w naturze udostępnionych tym pracownikom w postaci nieodpłatnego zakwaterowania i wyżywienia winny być wliczone do podstawy wymiaru składek, tj. wynagrodzenia każdego pracownika (55 zainteresowanych). Sąd Okręgowy w Legnicy – po przeprowadzeniu postępowania– wyrokiem z dnia 6 grudnia 2010 r. zmienił zaskarżoną decyzję ZUS w ten sposób, że ustalił, iż płatnik składek M. K. nie jest zobowiązany do zapłaty składek za okres od 1 stycznia 2001 r. do 31 maja 2008 r. w kwotach ustalonych w zaskarżonej decyzji.

Apelację od ww. wyroku wywiódł Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Wyrokiem z dnia 28 kwietnia 2011 r. w sprawie o sygn. III AUa 235/11 Sąd Apelacyjny we Wrocławiu –Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił apelację organu rentowego.

W wyniku rozpoznania przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej organu rentowego wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 28 kwietnia 2011 r. został uchylony i sprawa została przekazana temu Sądowi do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 6 grudnia 2010 r. w pkt I w ten sposób, że wyłączył z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych należnych od wnioskodawcy M. K. za okres od 1 stycznia 2001 r. do 31 października 2008 r. kwoty wypłaconych ryczałtów za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych odnośnie zainteresowanych:

1. Z. A. kwotę 935,52 zł za 2001 r.,
2. E. G. kwotę 82.072,65 zł za 2001 r. – 2004 r.,
3. L. K.kwotę 527,50 zł za 2001 r.,
4. K. W. kwotę 5.247,76 zł za 2001 r. oraz błędnie wyliczone kwoty wypłacone zainteresowanym,
5. K. G. o kwotę 5.130 zł za 2001 r.,
6. R. G. o kwotę 4.032. zł za 2001 r.,

a dalej idące odwołanie M. K. oddalił oraz zmienił zaskarżony wyrok w pkt II w ten sposób, że zasądził od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 3.600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, dalej idącą apelację oddalił oraz zasądził od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 7.200 zł zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym i apelacyjnym.

Wydając ww. wyrok Sąd Apelacyjny w pierwszej kolejności wskazał, iż dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie miało ustalenie, czy zainteresowani pracownicy odbywali podróże służbowe. Sąd ten –powołując się na stanowisko

wyrażone wcześniej przez Sąd Okręgowy – uznał, że zainteresowani nie odbywali podróży służbowych, o jakich mowa w definicji zawartej w art. 77⁽⁵⁾ k.p. Inaczej jednak niż ten Sąd nie uznał, że organ rentowy nie dokonał indywidualnego rozliczenia należności wypłaconych zainteresowanym przez wnioskodawcę z tytułu diet i ryczałtów za noclegi i używanie prywatnych samochodów do celów służbowych. Uznał przeciwnie – tj. że organ rentowy w indywidualnych decyzjach kierowanych do każdego zainteresowanego z osobna wskazał podstawę wymiaru składek z tytułu wyżej wymienionych należności i to zgodnie z wyliczeniami wskazywanymi przez wnioskodawcę i przez niego niekwestionowanymi. Sąd Apelacyjny przyjął, że odliczenia od podstawy wymiaru składek diet i innych należności z tytułu podróży służbowych (§ 2 pkt 15 rozporządzenia MPiPS w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe – Dz. U. Nr 161, poz. 1106 ze zm.), dotyczą wyłącznie należności uzyskiwanych z tych właśnie tytułów przez pracowników faktycznie przebywających w podróży służbowej. Świadczenie pracodawcy, choćby nazwane dietą z tytułu podróży służbowej, wypłacone pracownikowi nieodbywającemu takiej podróży – jak w rozpoznawanej sprawie zainteresowanym – nie jest tą należnością, o której mowa w § 2 pkt 15 cyt. rozporządzenia, tylko przychodem stanowiącym podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia w rozumieniu art. 18 ust. 1 ustawy systemowej. Dlatego też, w takiej sytuacji – zdaniem Sądu Apelacyjnego – należało przyjąć, że organ rentowy prawidłowo zaliczył do podstawy wymiaru składek należności wypłacone zainteresowanym z tytułu diet i ryczałtów za noclegi i w tym zakresie uznał zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 8 czerwca 2009 r. za zgodną z przepisami prawa. Inaczej natomiast Sąd ten odniósł się do ryczałtów za korzystanie z samochodu prywatnego do celów służbowych wypłaconych zainteresowanym Z. A., E. G., L. K. i K. W.. Przywołując przepisy § 2 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1998 r. Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz § 1 ust. 1 i § 3 ust. 1 i 3 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy – uznał, że ww. ryczałty nie powinny stanowić podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne. Nadto, za zasadne uznał obniżenie podstawy wymiaru składek zainteresowanym K. G. i R. G. za 2001 r., albowiem organ rentowy, dokonując podliczenia tych należności, popełnił błędy rachunkowe.

Ww. wyrok uprawomocnił się w dniu 12 września 2013 r. Żadna ze stron nie wywiodła skargi kasacyjnej.

Dowód: akta Sądu Okręgowego w Legnicy o sygn. V U 198/10, w tym m.in. wyrok Sądu

Okręgowego w Legnicy z dnia 06.12.2010 r. wraz z uzasadnieniem, apelacja organu

rentowego, wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28.04.2011 r. wraz z

uzasadnieniem, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28.06.2012 r. wraz z uzasadnieniem,

wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12.09.2013 r. wraz z uzasadnieniem

Decyzją z dnia 14 września 2011 r., zaskarżoną w niniejszej sprawie, Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. określił zaległości M. K. i B. K. z tytułu składek w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez M. K.. Zaległości te wyniosły:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. i za miesiąc kwiecień 2011 r. – 323.775,95 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 111.569,00 zł;
- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. – 75.297,42 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 25.338,00 zł;
- z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od czerwca 2004 r. do października 2010 r. – 19.593,64 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 6.513,00 zł.

Dowód: decyzja z dnia 14.09.2011 r. w aktach ZUS

W odwołaniu od ww. decyzji, wniesionym dnia 20 października 2011 r., wnioskodawczyni B. K. powołała się na ograniczenie swojej odpowiedzialności za składki płatnika składek M. K. wynikające z zawarcia umowy o rozdzielności majątkowej małżeńskiej.

Do odwołania wnioskodawczyni dołączyła kopię aktu notarialnego Rep. (...), z którego wynika, że małżonkowie M. K. i B. K. w dniu 12 sierpnia 2008 r. zawarli przed notariuszem D. F. w Kancelarii Notarialnej w Z. umowę majątkową małżeńską, na mocy której wyłączyli łączącą ich wspólność majątkową małżeńską.

Po zawarciu ww. umowy żadne z małżonków nie poinformowało Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o jej zawarciu ani nie przedstawiło dokumentu tejże umowy w organie rentowym.

Po raz pierwszy na ograniczenie odpowiedzialności wynikające z zawarcia umowy o rozdzielności majątkowej małżeńskiej B. K. powołała się przed organem rentowym w piśmie z dnia 25 września 2011 r. Do ww. pisma nie przedłożyła jednak rzeczonyj umowy, którą dołączyła dopiero do odwołania.

Ww. umowę małżonkowie B. K. i M. K. zawarli, gdy okazało się, że M. K. posiada zadłużenie wobec licznych wierzycieli w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą. Wcześniej, tj. przed sierpniem 2008 r., wnioskodawca nie informował żony ani o prowadzonych interesach ani o długach firmy. B. K. nie interesowała się działalnością gospodarczą męża. Pozostawała aktywna zawodowo –pracowała m.in. w firmie (...) w C., w pewnych okresach pozostawała bezrobotna, na zasiłku. Ani przed sierpniem 2008 r. ani po tej dacie nie pomagała wnioskodawcy w prowadzeniu działalności gospodarczej. Nigdy nie była osobą współpracującą. Pewne czynności biurowo –księgowe w firmie wnioskodawcy wykonywał jedynie jego ojciec. Po zawarciu intercyzy B. K. nie czerpała korzyści z dalej prowadzonej przez M. K. działalności gospodarczej. Małżonkowie w tym okresie nie mieli dobrych relacji. Znacząco pogorszyła je informacja o wysokim zadłużeniu firmy wnioskodawcy.

B. K. i M. K. nie mają orzeczonej wyrokiem sądowym separacji ani rozwodu.

Dowód: kopia aktu notarialnego Rep.(...) k. 3-4

odwołanie wnioskodawczyni k. 2

akta ZUS, w tym: pismo wnioskodawczyni z dnia 25.09.2011 r., pismo ZUS z dnia

30.09.2011 r.

przesłuchanie wnioskodawcy M. K. e-protokół z dnia 03.06.2016 r.

00:04:48 i nast.

Kolejną decyzją wydaną w dniu 29 kwietnia 2014 r. –zmieniającą decyzję z dnia 14 września 2011 r.– także zaskarżoną w niniejszej sprawie, organ rentowy ponownie określił zaległość M. K. i B. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika M. K., która:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 436.330,54 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 154.129,00 zł;
- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010r. wyniosła 89.930,10 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 31.076,00 zł;
- z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od czerwca 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 25.608,30 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011r. – 8.779,00 zł.

Ww. decyzja wydana została w związku z poleceniem tut. Sądu o uwzględnienie przez organ rentowy treści wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2013 r. (III AUa 1010/12). Wydając ww. decyzję organ

rentowy dokonał ponownej analizy akt sprawy, w wyniku której ujawnił należności dotyczące tego samego okresu nieuwjęte w decyzji z dnia 14 września 2011 r., a spowodowane faktem, że M. K. nie składał właściwych dokumentów zgłoszeniowych i rozliczeniowych. Stąd też decyzja zmieniająca z dnia 29 kwietnia 2014 r. została wydana na należności z tytułu składek zwiększone o kwotę 133.202,93 zł (w stosunku do decyzji z dnia 14 września 2011 r.).

Kolejną decyzją wydaną w dniu 1 października 2014 r. (także zaskarżoną w niniejszej sprawie) zmieniona została ww. decyzja z dnia 29 kwietnia 2014 r. W jej treści organ rentowy ponownie określił zaległość M. K. i B. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika M. K., która:

- z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 327.057,69 zł, w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 113.069,00 zł;
- z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od maja 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 73.770,28 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011r. – 24.994,00 zł;
- z tytułu składek na Fundusz Pracy i FGŚP za okres od czerwca 2004 r. do października 2010 r. wyniosła 19.593,64 zł, w tym w tym odsetki liczone na dzień 8 września 2011 r. – 6.513,00 zł.

Ww. decyzja –według organu rentowego– ustala kwoty należności zgodnie z treścią wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2013 r. (III AUa 1010/12), gdzie podstawy wymiaru składek dla 49 ubezpieczonych pozostały zgodne z decyzją z dnia 14 września 2011 r., a zmienione zostały podstawy wymiaru składek dla 6 osób wskazanych w treści wyroku. Pozostałe należności, dotyczące tego samego okresu, ujawnione już po wydaniu decyzji z dnia 14 września 2011 r. mają być przedmiotem odrębnej decyzji organu rentowego.

Dowód: akta ZUS, w tym: decyzja z dnia 29.04.2014 r. i z dnia 01.10.2014 r.

Weryfikacji prawidłowości wyliczonych przez organ rentowy zaległości składkowych dokonał w niniejszej sprawie biegły z Instytutu Ekspertyz Ekonomicznych Sp. z o.o. w K., którego zadaniem było ustalić stan zaległości składkowych płatnika M. K. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej za okres od 1 maja 2004 r. do 12 sierpnia 2008 r. (tj. do dnia ustanowienia przez małżonków M. i Bożenę Kurczak rozdzielenia majątkowej) oraz od 13 sierpnia 2008 r. do 31 października 2010 r. i za miesiąc kwiecień 2011 r. na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi na dzień 8 września 2011 r., z uwzględnieniem pkt I wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2013 r. wydanego w sprawie III AUa 1010/12.

Stan zaległości składkowych na ubezpieczenia społeczne płatnika M. K. z tytułu prowadzonej działalności za poszczególne miesiące poczynając od 1 maja 2004 r. do 31 października 2010 r. wyliczony na dzień 19 września 2014 r. wraz wysokością odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 8 września 2011 r. obrazuje poniższa tabela:

Okres rozliczeniowy	Termin płatności	FUS	Wysokość odsetek ustawowych na dzień 08.09.2011r.
05/2004	15-06-2004	3 964,58 zł	3 545,00 zł
06/2004	15-07-2004	4 246,51 zł	3 749,00 zł
07/2004	16-08-2004	4 593,68 zł	3 996,00 zł

08/2004	15-09-2004	5 216,91 zł	4 470,00 zł
09/2004	15-10-2004	5 106,94 zł	4 309,00 zł
10/2004	15-11-2004	5 013,67 zł	4 162,00 zł
11/2004	15-12-2004	5 064,52 zł	4 138,00 zł
12/2004	17-01-2005	4 658,57 zł	3 739,00 zł
01/2005	15-02-2005	4 731,97 zł	3 737,00 zł
02/2005	15-03-2005	3 594,71 zł	2 795,00 zł
03/2005	15-04-2005	3 673,85 zł	2 808,00 zł
04/2005	16-05-2005	3 372,91 zł	2 537,00 zł
05/2005	15-06-2005	2 647,92 zł	1 961,00 zł
06/2005	15-07-2005	1 133,25 zł	827,00 zł
07/2005	16-08-2005	1 452,33 zł	1 043,00 zł
08/2005	15-09-2005	1 800,04 zł	1 275,00 zł
09/2005	17-10-2005	2 696,43 zł	1 882,00 zł
10/2005	15-11-2005	5 571,15 zł	3 835,00 zł
11/2005	15-12-2005	3 328,65 zł	2 258,00 zł
12/2005	16-01-2006	2 734,04 zł	1 826,00 zł
01/2006	15-02-2006	2 660,17 zł	1 751,00 zł
02/2006	15-03-2006	2 832,93 zł	1 841,00 zł
03/2006	18-04-2006	2 730,31 zł	1 746,00 zł

04/2006	15-05-2006	2 518,06 zł	1 590,00 zł
05/2006	16-06-2006	3 162,08 zł	1 966,00 zł
08/2006	15-09-2006	3 967,12 zł	2 357,00 zł
09/2006	16-10-2006	3 815,57 zł	2 232,00 zł
10/2006	15-11-2006	5 615,80 zł	3 234,00 zł
11/2006	15-12-2006	25,00 zł	14,00 zł
12/2006	15-01-2007	14,00 zł	8,00 zł
01/2007	15-02-2007	10,00 zł	- zł
02/2007	15-03-2007	17,00 zł	9,00 zł
03/2007	16-04-2007	5 169,08 zł	2 740,00 zł
04/2007	15-05-2007	4 831,60 zł	2 517,00 zł
05/2007	15-06-2007	4 655,60 zł	2 380,00 zł
06/2007	16-07-2007	4 169,68 zł	2 090,00 zł
07/2007	16-08-2007	3 586,23 zł	1 761,00 zł
08/2007	17-09-2007	3 483,65 zł	1 673,00 zł
09/2007	15-10-2007	2 827,65 zł	133 1,00 zł
10/2007	15-11-2007	2 598,72 zł	1 196,00 zł
11/2007	17-12-2007	2 672,76 zł	1 200,00 zł
12/2007	15-01-2008	2 418,97 zł	1 061,00 zł
01/2008	15-02-2008	2 471,20 zł	1 056,00 zł

02/2008	17-03-2008	2 303,06 zł	957,00 zł
03/2008	15-04-2008	2 166,17 zł	875,00 zł
04/2008	15-05-2008	2 706,08 zł	1 061,00 zł
05/2008	16-06-2008	2 884,66 zł	1 095,00 zł
07/2008	18-08-2008	3 149,02 zł	1 114,00 zł
08/2008	15-09-2008	3 181,58 zł	1 089,00 zł
12/2008	15-01-2009	3 037,50 zł	892,00 zł
01/2009	16-02-2009	3 845,65 zł	1 089,00 zł
02/2009	16-03-2009	4 173,88 zł	1 146,00 zł
03/2009	15-04-2009	3 683,89 zł	979,00 zł
04/2009	15-05-2009	3 634,55 zł	935,00 zł
05/2009	16-06-2009	3 326,15 zł	826,00 zł
06/2009	15-07-2009	3 341,36 zł	802,00 zł
07/2009	17-08-2009	3 054,76 zł	705,00 zł
08/2009	15-09-2009	2 610,63 zł	582,00 zł
09/2009	15-10-2009	2 170,13 zł	466,00 zł
10/2009	16-11-2009	1 674,49 zł	345,00 zł
11/2009	15-12-2009	1 980,43 zł	392,00 zł
12/2009	15-01-2010	2 056,91 zł	390,00 zł
01/2010	15-02-2010	2 098,35 zł	380,00 zł

02/2010	15-03-2010	2 493,07 zł	432,00 zł
03/2010	15-04-2010	2 276,68 zł	375,00 zł
04/2010	15-05-2010	2 074,72 zł	324,00 zł
05/2010	15-06-2010	2 011,76 zł	298,00 zł
06/2010	15-07-2010	1 684,35 zł	236,00 zł
07/2010	16-08-2010	1 684,35 zł	221,00 zł
09/2010	15-10-2010	1 502,17 zł	172,00 zł
10/2010	15-11-2010	2 326,53 zł	246,00 zł
04/2011		- zł	- zł

Stan zaległości składowych na ubezpieczenie zdrowotne płatnika M. K. z tytułu prowadzonej działalności za poszczególne miesiące poczynając od 1 maja 2004 r. do 31 października 2010 r. wyliczony na dzień 19 września 2014 r. wraz wysokością odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 8 września 2011 r. obrazuje poniższa tabela:

Okres rozliczeniowy	Termin płatności	FUZ	Wysokość odsetek ustawowych na dzień 08.09.2011r.
05/2004	15-06-2004	902, 16 zł	807,00 zł
06/2004	15-07-2004	1 005,86 zł	888,00 zł
07/2004	16-08-2004	1 080,92 zł	940,00 zł
08/2004	15-09-2004	1 226,94 zł	1 051,00 zł
09/2004	15-10-2004	1 143,56 zł	965,00 zł
10/2004	15-11-2004	1134, 13 zł	942,00 zł

11/2004	15-12-2004	1 147,55 zł	938,00 zł
12/2004	17-01-2005	1 064,42 zł	854,00 zł
01/2005	15-02-2005	1134, 10 zł	896,00 zł
02/2005	15-03-2005	888,89 zł	691,00 zł
03/2005	15-04-2005	877,65 zł	671,00 zł
04/2005	16-05-2005	812,70 zł	611,00 zł
05/2005	15-06-2005	632,64 zł	469,00 zł
06/2005	15-07-2005	457,62 zł	334,00 zł
07/2005	16-08-2005	389,18 zł	280,00 zł
08/2005	15-09-2005	478,76 zł	339,00 zł
09/2005	17-10-2005	673,65 zł	470,00 zł
10/2005	15-11-2005	759,50 zł	523,00 zł
11/2005	15-12-2005	744,02 zł	505,00 zł
12/2005	16-01-2006	645,77 zł	431,00 zł
01/2006	15-02-2006	666,18 zł	439,00 zł
02/2006	15-03-2006	611,43 zł	397,00 zł
03/2006	18-04-2006	617,45 zł	395,00 zł
04/2006	15-05-2006	558,95 zł	353,00 zł
05/2006	16-06-2006	682,85 zł	425,00 zł
08/2006	15-09-2006	869,20 zł	517,00 zł

09/2006	16-10-2006	693,28 zł	406,00 zł
03/2007	16-04-2007	1 104,35 zł	585,00 zł
04/2007	15-05-2007	1 050,34 zł	547,00 zł
05/2007	15-06-2007	1 025,70 zł	524,00 zł
06/2007	16-07-2007	931,42 zł	467,00 zł
07/2007	16-08-2007	894,41 zł	439,00 zł
08/2007	17-09-2007	848,38 zł	407,00 zł
09/2007	15-10-2007	709,68 zł	334,00 zł
10/2007	15-11-2007	717,09 zł	330,00 zł
11/2007	17-12-2007	613,10 zł	275,00 zł
12/2007	15-01-2008	621,21 zł	272,00 zł
03/2008	15-04-2008	0,04 zł	- zł
05/2008	16-06-2008	833,02 zł	316,00 zł
07/2008	18-08-2008	924,26 zł	327,00 zł
08/2008	15-09-2008	915,13 zł	313,00 zł
12/2008	15-01-2009	875,45 zł	257,00 zł
01/2009	16-02-2009	1 093,65 zł	310,00 zł
02/2009	16-03-2009	1 194,02 zł	328,00 zł
03/2009	15-04-2009	1 021,90 zł	272,00 zł
04/2009	15-05-2009	1 021,90 zł	263,00 zł

06/2009	15-07-2009	988,43 zł	237,00 zł
07/2009	17-08-2009	820,50 zł	189,00 zł
08/2009	15-09-2009	724,60 zł	162,00 zł
09/2009	15-10-2009	626,90 zł	135,00 zł
10/2009	16-11-2009	521,54 zł	107,00 zł
11/2009	15-12-2009	600,82 zł	119,00 zł
12/2009	15-01-2010	620,64 zł	118,00 zł
01/2010	15-02-2010	642,44 zł	116,00 zł
02/2010	15-03-2010	744,72 zł	129,00 zł
03/2010	15-04-2010	668,47 zł	110,00 zł
04/2010	15-05-2010	642,44 zł	100,00 zł
05/2010	15-06-2010	641,75 zł	95,00 zł
06/2010	15-07-2010	540,16 zł	76,00 zł
07/2010	16-08-2010	540,16 zł	71,00 zł
09/2010	15-10-2010	480,65 zł	55,00 zł
10/2010	15-11-2010	677,65 zł	72,00 zł
04/2011		- zł	- zł

Stan zaległości składowych na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych płatnika M. K. z tytułu prowadzonej działalności za poszczególne miesiące poczynając od 1 maja 2004 r. do 31 października 2010 r. wyliczony na dzień 19 września 2014 r. wraz wysokością odsetek ustawowych wyliczonych na dzień 8 września 2011 r. obrazuje poniższa tabela:

Okres rozliczeniowy	Termin płatności	FP/FGŚP	Wysokość odsetek ustawowych na dzień 08.09. 2011r.
05/2004	15-06-2004	- zł	- zł
06/2004	15-07-2004	0,80 zł	- zł
07/2004	16-08-2004	10,68 zł	9,00 zł
08/2004	15-09-2004	1,57 zł	- zł
09/2004	15-10-2004	383,36 zł	323,00 zł
10/2004	15-11-2004	375,46 zł	3 12,00 zł
11/2004	15-12-2004	376,08 zł	307,00 zł
12/2004	17-01-2005	349,86 zł	281,00 zł
01/2005	15-02-2005	353,09 zł	279,00 zł
02/2005	15-03-2005	538,88 zł	419,00 zł
03/2005	15-04-2005	271,60 zł	208,00 zł
04/2005	16-05-2005	251,42 zł	189,00 zł
05/2005	15-06-2005	193,74 zł	143,00 zł
06/2005	15-07-2005	120, 14 zł	88,00 zł
07/2005	16-08-2005	101,72 zł	73,00 zł
08/2005	15-09-2005	133,66 zł	95,00 zł
09/2005	17-10-2005	188,60 zł	132,00 zł
10/2005	15-11-2005	220,24 zł	152,00 zł

11/2005	15-12-2005	232,75 zł	158,00 zł
12/2005	16-01-2006	191,23 zł	128,00 zł
01/2006	15-02-2006	190,42 zł	125,00 zł
02/2006	15-03-2006	194,99 zł	127,00 zł
03/2006	18-04-2006	194,29 zł	124,00 zł
04/2006	15-05-2006	174,73 zł	110,00 zł
05/2006	16-06-2006	219,16 zł	136,00 zł
08/2006	15-09-2006	293,19 zł	174,00 zł
09/2006	16-10-2006	218,31 zł	128,00 zł
03/2007	16-04-2007	357,65 zł	190,00 zł
04/2007	15-05-2007	337,99 zł	176,00 zł
05/2007	15-06-2007	328,74 zł	168,00 zł
06/2007	16-07-2007	297,93 zł	149,00 zł
07/2007	16-08-2007	277,13 zł	136,00 zł
08/2007	17-09-2007	262,88 zł	125,00 zł
09/2007	15-10-2007	213,60 zł	101,00 zł
10/2007	15-11-2007	2 13,00 zł	98,00 zł
11/2007	17-12-2007	204,53 zł	92,00 zł
12/2007	15-01-2008	182,95 zł	80,00 zł
01/2008	15-02-2008	0,02 zł	- zł

02/2008	17-03-2008	0,02 zł	- zł
04/2008	15-05-2008	0,03 zł	- zł
05/2008	16-06-2008	0,03 zł	- zł
08/2008	15-09-2008	0,08 zł	- zł
01/2009	16-02-2009	329,30 zł	93,00 zł
02/2009	16-03-2009	357,23 zł	98,00 zł
03/2009	15-04-2009	315,53 zł	84,00 zł
04/2009	15-05-2009	311,34 zł	80,00 zł
05/2009	16-06-2009	285,09 zł	71,00 zł
06/2009	15-07-2009	286,39 zł	69,00 zł
07/2009	17-08-2009	262,00 zł	60,00 zł
08/2009	15-09-2009	224,21 zł	50,00 zł
09/2009	15-10-2009	186,74 zł	40,00 zł
10/2009	16-11-2009	144,56 zł	30,00 zł
11/2009	15-12-2009	170,59 zł	34,00 zł
12/2009	15-01-2010	177,10 zł	34,00 zł
01/2010	15-02-2010	180,61 zł	33,00 zł
02/2010	15-03-2010	214,19 zł	37,00 zł
03/2010	15-04-2010	195,79 zł	32,00 zł
04/2010	15-05-2010	180,61 zł	28,00 zł

05/2010	15-06-2010	175,18 zł	26,00 zł
06/2010	15-07-2010	147,02 zł	21,00 zł
07/2010	16-08-2010	147,02 zł	19,00 zł
09/2010	15-10-2010	131,34 zł	15,00 zł
10/2010	15-11-2010	202,25 zł	21,00 zł
04/2011		- zł	- zł

Na dzień ustanowienia przez małżonków M. i B. K. rozdzielenia majątkowego małżeńskiej, tj. na dzień 12 sierpnia 2008 r., stan zaległości składkowych z tytułu prowadzonej przez M. K. działalności gospodarczej wynosił:

- 150.915,78 zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i 98.633,00 zł z tytułu odsetek od tych składek liczonych na dzień 8 września 2011 r.;

- 31.248,10 zł z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne i 21.033,00 zł z tytułu odsetek od tych składek liczonych na dzień 8 września 2011 r.;

- 8.456,47 zł z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i 5.535,00 zł z tytułu odsetek od tych składek liczonych na dzień 8 września 2011 r.

Dowód: opinia Instytutu Ekspertyz Ekonomicznych Sp. z o.o. wraz z załącznikami k. 432-546

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania wnioskodawczyni B. K. zasługiwały na częściowe uwzględnienie, zaś odwołanie wnioskodawcy M. K. było niezasadne.

W przedmiotowej sprawie istota sporu w głównej mierze sprowadzała się do ustalenia, czy wnioskodawczyni B. K. ponosi odpowiedzialność za zaległości składkowe męża M. K. z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, za jaki okres i w jakiej wysokości. Wnioskodawczyni twierdziła bowiem, że odpowiedzialności takiej nie ponosi, albowiem w dniu 12 sierpnia 2008 r. zawarła z mężem umowę o ustanowieniu rozdzielenia majątkowego. Wnioskodawca również powoływał się na ww. umowę wyłączającą wspólność majątkową małżonków. Kwestionował jednak przede wszystkim wysokość zaległości składkowych ustalonych przez organ rentowy w ostatniej wydanej w sprawie decyzji, tj. decyzji z dnia 1 października 2014 r.

Ze stanowiskiem B. K. jakoby zawarcie intercyzy zwalniało ją w całości z odpowiedzialności za zobowiązania składkowe męża nie sposób się zgodzić. Zgodnie z treścią art. 26 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60 z późn. zm.), podatnik odpowiada całym swoim majątkiem za wynikające ze zobowiązań podatkowych podatki. W myśl zaś art. 29 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej, w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność, o której mowa w art. 26, obejmuje majątek odrębny podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka. Skutki prawne ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań podatkowych powstałych przed dniem: 1) zawarcia umowy o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej, 2) zniesienia wspólności majątkowej prawomocnym orzeczeniem sądu, 3) ustania

wspólności majątkowej w przypadku ubezwłasnowolnienia małżonka, 4) uprawomocnienia się orzeczenia sądu o separacji.

Powołane przepisy znajdują zastosowanie do należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne na podstawie art. 31 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 205, poz. 1585 z późn. zm.), a na podstawie art. 32 cyt. ustawy także do składek na ubezpieczenie zdrowotne oraz na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Cyt. wyżej przepis art. 26 Ordynacji podatkowej reguluje odpowiedzialność płatnika za należności z tytułu składek. Odpowiedzialność ta jest odpowiedzialnością o charakterze osobistym nieograniczonym. Uszczegółowienie obowiązku płatnika zawiera art. 29 § 1 o.p., który stwierdza, że odpowiedzialność osób pozostających w związku małżeńskim obejmuje majątek osobisty płatnika oraz majątek wspólny płatnika i jego małżonka (przepis ten posługuje się sformulowaniem "majątek odrębny", a zatem terminologią sprzed nowelizacji Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego z dnia 17 czerwca 2004 r.). Ustawa rozróżnia zatem majątek osobisty płatnika i majątek wspólny płatnika i jego małżonka, natomiast art. 29 § 1 o.p. jedynie rozciąga odpowiedzialność płatnika na majątek wspólny płatnika i jego małżonka. Odpowiedzialność małżonka nie rozciąga się na jego majątek osobisty (por. A. Mariański, *Odpowiedzialność za zobowiązania podatnika, płatnika, inkasenta w prawie polskim*, Warszawa 1999, s. 35). Małżonkowie nie ponoszą odpowiedzialności solidarnej, jednakże dług z tytułu składek może być zaspokojony z majątku wspólnego małżonków oraz majątku osobistego płatnika. Odpowiedzialność małżonka dotyczy nie tylko samej należności głównej, lecz także odsetek z tytułu zaległości składkowej, skoro małżonek odpowiada w takim samym zakresie jak płatnik (por. A. Mariański, *Odpowiedzialność małżonka (...)*, s. 20.). Małżonek płatnika odpowiada za zobowiązania składkowe z momentem powstania takiego zobowiązania. Art. 29 § 2 o.p. wprowadza regułę, zgodnie z którą skutki prawne zdarzeń prawnych w postaci ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej, działają w zakresie odpowiedzialności podatkowej tylko na przyszłość, gdyż nie odnoszą się do zobowiązań podatkowych powstałych przed dniem zawarcia umowy o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej w przypadku ubezwłasnowolnienia małżonka, uprawomocnienia się orzeczenia sądu o separacji. Oznacza to sytuację, w której odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe (odpowiednio – zobowiązania z tytułu składek) powstałe przed tym dniem będzie dochodzona na tych samych zasadach co przed dniem wyłączenia, ograniczenia lub zniesienia wspólności majątkowej (odpowiedzialność ponoszona majątkiem odrębnym podatnika oraz całym majątkiem wspólnym podatnika i jego współmałżonka). Na takim samym stanowisku stoi judykatura. W wyroku z dnia 27 sierpnia 2008 r. (II CSK 130/08) Sąd Najwyższy uznał, iż w przypadku osób pozostających w związku małżeńskim odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe obejmuje odrębny majątek podatnika oraz majątek wspólny podatnika i jego małżonka, przy czym skutki prawne ograniczenia, zniesienia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań powstałych przed dniem zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej umownie lub sądownie. Zniesienie wspólności małżeńskiej skutkuje natomiast wyłączeniem zastosowania art. 29 § 1 o.p. Po terminach ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania ustawowej wspólności majątkowej małżonek podatnika ponosił będzie odpowiedzialność całym swoim majątkiem jako członek rodziny podatnika w trybie art. 111 o.p., o ile spełnione zostaną przesłanki tej odpowiedzialności określone w tym przepisie.

W rozpoznawanej sprawie Sąd nie miał wątpliwości, że za zobowiązania z tytułu nieopłaconych składek w związku z działalnością gospodarczą płatnik M. K. ponosić będzie odpowiedzialność za całość zaległości składkowych swoim majątkiem odrębnym (osobistym –wg nowej nomenklatury), zaś za zaległości składkowe do dnia zawarcia przez małżonków umowy o wyłączeniu wspólności małżeńskiej, tj. do dnia 12 sierpnia 2008 r., odpowiedzialność ponosić będą dodatkowo małżonkowie M. K. i B. K. swoim majątkiem wspólnym. Wysokość tych zobowiązań na dzień 12 sierpnia 2008 r. wynosi:

- 150.915,78 zł z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i 98.633,00 zł z tytułu odsetek od tych składek liczonych na dzień 8 września 2011 r.;

- 31.248,10 zł z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne i 21.033,00 zł z tytułu odsetek od tych składek liczonych na dzień 8 września 2011 r.;

- 8.456,47 zł z tytułu składek na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i 5.535,00 zł z tytułu odsetek od tych składek liczonych na dzień 8 września 2011 r.

Wysokość ta w rozpoznawanej sprawie wyliczona została przez biegłego sądowego z zakresu ubezpieczeń społecznych z Instytutu Ekspertyz Ekonomicznych Sp. z o.o. w K., który dokonał szczegółowej analizy prawidłowości i poprawności dokumentów sporządzonych przez organ rentowy, stanowiących podstawę wydania zaskarżonych decyzji, w szczególności ostatniej decyzji zmieniającej z dnia 1 października 2014 r., uwzględniającej treść wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 12 września 2013 r.

W tym miejscu wskazać należy, że dla prawidłowego określenia wysokości zaległości składkowych kwestionowanych w niniejszym procesie istotne znaczenie miało rozstrzygnięcie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu, które zapadło w sprawie o sygn. III AUa 1010/12 (V U 198/10). W tamtej sprawie przesądzone bowiem zostało, od jakich świadczeń wypłaconych pracownikom płatnik składek M. K. powinien był odprowadzić a nie odprowadził składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Spór powyższy dotyczył należności z tytułu zwrotu kosztów podróży do i z miejsca świadczenia pracy, diet oraz świadczeń w naturze udostępnionych pracownikom w postaci nieodpłatnego zakwaterowania i wyżywienia. Prawomocnym wyrokiem z dnia 12 września 2013 r. Sąd Apelacyjny we Wrocławiu wyłączył z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych należnych od płatnika M. K. za okres od 1 stycznia 2001 r. do 31 października 2008 r. jedynie kwoty wypłaconych ryczałtów za używanie prywatnego samochodu do celów służbowych odnośnie 4 zainteresowanych (Z. A. kwotę 935,52 zł za 2001 r., E. G. kwotę 82.072,65 zł za 2001 r. – 2004 r., L. K. kwotę 527,50 zł za 2001 r., K. W. kwotę 5.247,76 zł za 2001 r.) oraz błędnie wyliczone kwoty wypłacone 2 zainteresowanym: K. G. o kwotę 5.130 zł za 2001 r. i R. G. o kwotę 4.032. zł za 2001 r. Na skutek powyższej częściowej zmiany decyzji organu rentowego z dnia 8 czerwca 2009 r. decyzja ta wymierzająca płatnikowi składki za okres od 1 stycznia 2001 r. do 31 października 2008 r. w pozostałym zakresie (niezmienionym) pozostała w mocy.

Wyrok powyższy jest prawomocny i wiąże tutejszy Sąd zgodnie z art. 365 § 1 k.p.c. Dlatego też Sąd uznał za nieuzasadnione zarzuty odwołania zarówno wnioskodawczyni, jak i płatnika składek, że będące przedmiotem kontroli w niniejszym postępowaniu decyzje wydano na kwoty wypłacone pracownikom za pobyt w delegacji poza miejscem swojego zamieszkania i poza miejscem terenu zakładu pracy, że źle zostało dokonane odliczenie kwot za używanie samochodu prywatnego przez pracowników, że organ rentowy składkę naliczył od kwot, które pracownicy zapłacili za swoje miejsca noclegowe podczas przebywania w delegacji, jak i że organ rentowy składkę naliczył od kwot, które pracownicy zapłacili za swoje posiłki regeneracyjne, które spożywali będąc w delegacji, a nadto, że część składki powinna być odprowadzona przez samych pracowników, którzy w 100% dostali kwotę delegacji. Zarzuty takie płatnik składek mógł powoływać w sprawie o sygn. III AUa 1010/12, a skoro tego nie uczynił – wobec prawomocności ww. wyroku – możliwość taką utracił w niniejszym postępowaniu.

Analizę prawidłowości wyliczeń zaległości składkowych z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej przez płatnika M. K. w okresie objętym zaskarżonymi decyzjami biegły opiniujący w niniejszej sprawie rozpoczął od weryfikacji należności przyjętych do rozliczenia konta wynikających z deklaracji rozliczeniowych poprzez porównanie należności przyjętych do rozliczenia konta a danymi zawartymi w deklaracjach rozliczeniowych z najwyższym na ten dzień identyfikatorem deklaracji. Dokonując ww. weryfikacji biegły sądowy nie stwierdził rozbieżności. Podobnie rozbieżności nie stwierdził, weryfikując przyjęte do rozliczenia terminy płatności składek, jak i przyjęte do rozliczenia dane wskazane w dokumentach płatniczych w postaci wpłat własnych dokonanych przez płatnika na rachunki centralne ZUS posiadających stosowne oznaczenia oraz datę zaksięgowania składki na rachunku bankowym, wpłat uzyskanych przez organ egzekucyjny (Naczelnika Urzędu Skarbowego, Komornika Sądowego) w drodze postępowania egzekucyjnego ze wskazanym przez ten organ sposobem ich rozliczenia i wpłat uzyskanych w drodze postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Dyrektora Oddziału ZUS. Biegły sądowy dokonał również weryfikacji naliczania odsetek za zwłokę od zaległości składkowych pod kątem przyjęcia w danym okresie prawidłowych wysokości stawki odsetkowej opublikowanej w stosownym akcie normatywnym i również w tym

zakresie nie stwierdził nieprawidłowości. Kolejną czynnością biegłego była weryfikacja prawidłowości kolejności zaliczania wpłat i nadpłat, tj. poprawności zaliczania wpłat zgodnie z pierwotnym oznaczeniem, a w kolejnym etapie analiza prawidłowości zaliczania nadpłat powstałych po rozliczeniu okresu wskazanego na dowodzie płatniczym. Szczegółowe rozliczenie konta płatnika składek uwzględniające powyższe kwestie z dokładnym wskazaniem przyjętych do rozliczenia należności wynikających z deklaracji rozliczeniowych, danych wskazanych w dokumentach płatniczych (w tym uzyskanych w drodze postępowania egzekucyjnego), terminu płatności składek, trybu rozliczania nadpłat, wysokości należnych odsetek za zwłokę do dnia zapłaty włącznie, wysokości zaksięgowanych kosztów związanych z postępowaniem przedegzekucyjnym i egzekucyjnym, biegły zamieścił w załącznikach do opinii od nr 7 do 14 oraz 18. Sumaryczny zaś stan zadłużenia płatnika z tytułu składek na poszczególne fundusze przedstawiony został w załącznikach do opinii od nr 15 do 17.

Ww. opinia sporządzona została przez biegłego zgodnie ze zleceniem Sądu, jest jasna, czytelna, należyście uzasadniona. Biegły przedstawił w niej metodologię przyjętą do dokonania analizy, a efekty tej analizy zamieścił w załącznikach do opinii, które są przejrzyste i nie budzą wątpliwości co do poprawności ich sporządzenia i zawartych w nich obliczeń. W ocenie Sądu, rzetelność i fachowość sporządzonej opinii nie pozostawia żadnych wątpliwości co do wiarygodności tego środka dowodowego. Dlatego też –mając powyższe na uwadze– Sąd przy ustalaniu stanu faktycznego oparł się na wzmiankowanej opinii, dając jej w pełni wiarę. Istotne przy tym pozostaje, że ww. opinia sporządzona została w oparciu o całość dokumentacji źródłowej, którą do akt niniejszej sprawy zobowiązany był przedłożyć organ rentowy. Stąd też uznania nie znajdują twierdzenia odwołujących jakoby brak było w aktach sprawy dokumentacji źródłowej, na podstawie której ZUS wydał zaskarżone decyzje. Skarżący B. K. i M. K. –jako strony niniejszego sporu, a nadto M. K. –jako pełnomocnik procesowy odwołującej się małżonki –mieli pełną możliwość zarówno zapoznania się z tą dokumentacją, jak i odniesienia się do niej. Z możliwości tej jednak skarżący nie skorzystali. Odwołujący mieli także prawo odniesienia się do treści opinii biegłego opiniującego w sprawie. Mimo zobowiązania przez Sąd do zajęcia stanowiska w sprawie i ustosunkowania się do treści wydanej w sprawie opinii skarżący nie wnieśli do niej żadnych pisemnych zastrzeżeń. Zarzuty zaś zgłaszane przez M. K. na rozprawie w dniu 3 czerwca 2016 r. nie należą do merytorycznych. Twierdzenia wnioskodawcy o tym, że myśli, iż w opinii wskazane są zupełnie inne kwoty niż w trzech kolejnych decyzjach ZUS, pozostają jedynie w sferze jego domysłów i uznać można, że w chwili obecnej powołane zostały jedynie dla zwłoki. Wnioskodawca nie wskazał nawet, jakie kwoty kwestionuje i za jakie okresy, nie mówiąc już o tym, dlaczego. Co więcej, mimo –jak twierdzi– posiadania wszystkich dokumentów stanowiących podstawę rozliczeń, nie przedstawił ich w sprawie jako przeciwdowodu dla twierdzeń organu rentowego. Tym samym pozbawił siebie oraz odwołującą się B. K. możliwości zakwestionowania w skuteczny sposób zarówno ustaleń opinii, jak i zawartych w zaskarżonych decyzjach ustaleń w zakresie wysokości zaległości składkowych na poszczególne fundusze za poszczególne okresy oraz wysokości odsetek za zwłokę.

Jak natomiast wskazał biegły sądowy w opinii, wysokość zaległości składkowych z tytułu prowadzonej przez płatnika M. K. działalności gospodarczej jest zgodna z wysokością zaległości, którą ustalił ZUS w decyzji zmieniającej z dnia 1 października 2014 r. W ocenie Sądu, nie oznacza to jednak, że wnioskodawczyni B. K. będzie ponosić odpowiedzialność z majątku wspólnego za całość tak ustalonego stanu zaległości składkowych. Jak bowiem wskazano wyżej, jej odpowiedzialność zasadza się na treści art. 29 o.p., który to przepis jako podstawę prawną przywołał sam organ rentowy w zaskarżonych decyzjach. Przepis powyższy jednak nie tylko ogranicza zakres ww. odpowiedzialności (tj. do majątku wspólnego płatnika i jego małżonka), ale także czasookres tej odpowiedzialności, tj. dotyczy ona zobowiązań z tytułu składek powstałych przed dniem zawarcia umowy o wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej (pkt 1 § 2 art. 29 o.p.). Nie ma przy tym znaczenia –w ocenie tut. Sądu– czy organ rentowy wiedział o zawartej przez małżonków intercyzie ani kiedy się o niej dowiedział.

Organ rentowy –wydając w dniu 14 września 2011 r. decyzję ustalającą wysokość zaległości składkowych z tytułu działalności gospodarczej płatnika M. K.– na zarzut wnioskodawczyni odnośnie zawartej przez małżonków intercyzy powołał się na treść art. 47⁽⁽¹⁾⁾ k.r.o. Zgodnie z tym przepisem, małżonek może powoływać się względem innych osób na umowę majątkową małżeńską, gdy jej zawarcie oraz rodzaj były tym osobom wiadome. ZUS wywodził, iż skoro –jako wierzyciel– do dnia wydania ww. decyzji nie został powiadomiony o zawartej przez małżonków intercyzie, to

skutków tej umowy nie można odnosić do składek objętych zaskarżoną decyzją i wnioskodawczyni B. K. winna ponosić odpowiedzialność za całość tych składek, także po dniu zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej.

W niniejszej sprawie wątpliwości Sądu nie budziło, że żadne z małżonków nie powiadomiło ZUS o zawartej dnia 12 sierpnia 2008 r. umowie ustanawiającej rozdzielność majątkową małżeńską ani bezpośrednio po jej zawarciu ani w żadnym innym terminie przed dniem złożenia odwołania od decyzji z dnia 14 września 2011 r. Nie wskazuje na to żaden z dowodów przeprowadzonych w postępowaniu, a i sami małżonkowie nie zdołali tej okoliczności wykazać. Nie mniej jednak niezawiadomienie organu rentowego o zawartej intercyzie nie może wpływać negatywnie na zakres i okres odpowiedzialności małżonki płatnika B. K.. Zgodnie bowiem z poglądami wyrażanymi w judykaturze, cytowany wyżej przepis art. 47⁽⁽¹⁾⁾ k.r.o. nie znajdzie zastosowania do sytuacji zaistniałej w niniejszej sprawie, albowiem byłby to rezultat wykładni rozszerzającej, która jest niedopuszczalna przy przepisach ograniczających prawo własności. W orzecznictwie wskazuje się, że brak jest odpowiednika takiego przepisu w Ordynacji podatkowej a także w ustawie o systemie ubezpieczeń społecznych, a wręcz przeciwnie, z treści § 2 art. 29 o.p. (który stanowi, iż skutki prawne ograniczenia, zniesienia, wyłączenia lub ustania wspólności majątkowej nie odnoszą się do zobowiązań podatkowych powstałych przed dniem zawarcia umowy o ograniczeniu lub wyłączeniu ustawowej wspólności majątkowej) –wnioskując a contrario– wprost wynika, iż skutki prawne zniesienia wspólności majątkowej odnoszą się do zobowiązań podatkowych (analogicznie z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne) powstałych po dniu zawarcia między innymi umowy o zniesieniu wspólności ustawowej małżeńskiej (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 11 czerwca 2015 r., III AUa 36/15).

W niniejszej sprawie zatem, wobec zniesienia wspólności ustawowej małżeńskiej między małżonkami B. K.i M. K. w dniu 12 sierpnia 2008 r. wnioskodawczyni nie może –na podstawie art. 29 o.p.– ponosić odpowiedzialności za zaległości składkowe na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, FP i FGŚP z tytułu działalności gospodarczej swojego męża powstałe po tej dacie. Nie ma przy tym znaczenia, czy organ rentowy został o fakcie zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej powiadomiony (czy fakt ten był mu znany) czy też nie, gdyż cyt. wyżej art. 47⁽⁽¹⁾⁾ k.r.o. nie odnosi się do sfery stosunków publicznoprawnych.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał, iż na podstawie art. 29 Ordynacji podatkowej wnioskodawczyni B. K. może ponosić odpowiedzialność za zaległości składkowe wskazane w zaskarżonej decyzji tylko do dnia 12 sierpnia 2008 r. i tylko do wysokości wskazanych w punkcie I wyroku. Ewentualna dalsza jej odpowiedzialność za zobowiązania z tytułu składek powstałe po dniu ustanowienia rozdzielności majątkowej małżeńskiej może wynikać z treści przepisu art. 111 Ordynacji podatkowej, pod warunkiem spełnienia przesłanek tej odpowiedzialności określonych w tym przepisie. Takie też stanowisko wyraził Sąd Apelacyjny we Wrocławiu rozpoznający apelację wnioskodawczyni od wydanego pierwotnie przez tut. Sąd wyroku z dnia 26 marca 2012 r. (III AUa 895/12, V U 1270/11; k. 129v).

Zgodnie natomiast z cyt. art. 111 o.p., członek rodziny podatnika odpowiada całym swoim majątkiem solidarnie z podatnikiem prowadzącym działalność gospodarczą za zaległości podatkowe wynikające z tej działalności i powstałe w okresie, w którym stale współdziałał z podatnikiem w jej wykonywaniu, osiągając korzyści z prowadzonej przez niego działalności (§ 1). Przepis § 1 stosuje się również do małżonków, którzy zawarli umowę o ograniczeniu lub wyłączeniu wspólności majątkowej, których wspólność majątkowa została zniesiona przez sąd, oraz małżonków pozostających w separacji (§ 4). Odpowiedzialność, o której mowa w § 1:

- 1) ograniczona jest do wysokości uzyskanych korzyści;
- 2) nie obejmuje niepobranых należności wymienionych w art. 107 § 2 pkt 1, z wyjątkiem należności, które nie zostały pobrane od osób wymienionych w § 3 i 4 (§ 5).

W tym miejscu wskazać należy, że w przedmiotowej sprawie decyzja organu rentowego z dnia 14 września 2011 r. i zmieniające ją decyzje z dnia 29 kwietnia 2014 r. i z dnia 1 października 2014 r. nie opierały się na ww. podstawie odpowiedzialności B. K. za zaległości składkowe męża z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, a jedynie na treści art. 29 o.p. Treść decyzji organu rentowego niewątpliwie wyznacza zakres i przedmiot rozpoznania

sądowego, w którym Sąd rozstrzyga o zasadności odwołania w granicach przedmiotu zaskarżonej decyzji (por. postanowienie SN z dnia 5 sierpnia 2011 r., III UZ 17/11). Nie można jednak przyjmować, że Sąd jest ściśle związany podstawą prawną wskazaną przez organ rentowy w decyzji. Z pewnością związany jest przedmiotem decyzji, a tym w niniejszym postępowaniu było określenie zaległości z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na FP i FGŚP M. K. i B. K. w związku z prowadzeniem działalności gospodarczej przez płatnika M. K.. Dlatego też Sąd –mając powyższe na uwadze– ocenił odpowiedzialność B. K. za zaległości składkowe jej męża z punktu widzenia przesłanek wyrażonych w art. 111 o.p. i uznał, iż materiał dowodowy zgromadzony w niniejszym postępowaniu nie dał podstaw do ustalenia odpowiedzialności wnioskodawczyni za zaległości składkowe powstałe po dniu wyłączenia wspólności majątkowej małżeńskiej (tj. po dniu 12 sierpnia 2008 r.). W sprawie nie zostało bowiem wykazane –a ciężar udowodnienia tych faktów spoczywał na organie rentowym– aby wnioskodawczyni B. K. w okresie po 12 sierpnia 2008 r. stale współdziałała z płatnikiem w wykonywaniu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, osiągając korzyści z tej działalności. Wymieniona nie tylko zaprzeczyła współdziałaniu w podejmowaniu jakichkolwiek decyzji finansowych odnośnie prowadzonej działalności przez M. K., ale podała nadto, że w ogóle nie zezwalała mężowi na prowadzenie tejże działalności. Powyższe twierdzenia wnioskodawczyni w całej rozciągłości poparł wnioskodawca słuchany na rozprawie w dniu 3 czerwca 2016 r. O ile powyższe twierdzenia B. K. nie mają żadnego znaczenia dla jej odpowiedzialności za zaległości składkowe do czasu ustanowienia rozdzielności majątkowej z płatnikiem składek, o tyle –dla ustalenia odpowiedzialności wymienionej po tej dacie– wymagały już przeciwdowodu na okoliczność stałego współdziałania współmałżonka w prowadzeniu działalności gospodarczej płatnika i osiągania przez niego korzyści z tej działalności, a nadto odniesienia i ustalenia wysokości odpowiedzialności do wysokości uzyskanych przez małżonka korzyści. Wobec braku dowodów potwierdzających spełnienie przesłanek odpowiedzialności określonych w art. 111 o.p., Sąd uznał, iż B. K. ponosić może odpowiedzialność z majątku wspólnego za zaległości składkowe z tytułu prowadzonej przez męża działalności gospodarczej tylko do dnia 12 sierpnia 2008 r. i na ten dzień określił wysokość zobowiązań wnioskodawczyni z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, na ubezpieczenie zdrowotne, na Fundusz Pracy i Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ww. składki kalendarzowo obejmują okres od 1 maja 2004 r. do 12 sierpnia 2008 r., przy czym faktycznie obejmują składki należne za miesiące od maja 2004 r. do maja 2008 r. włącznie, gdyż składka za miesiąc czerwiec 2008 r. nie była dochodzona a składka za miesiąc lipiec 2008 r. na dzień zawierania przez małżonków intercyzy nie była jeszcze wymagalna –termin jej płatności następował dopiero w dniu 18 sierpnia 2008 r.

Mając powyższe na uwadze, Sąd orzekł jak w pkt I wyroku (art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 2 k.p.c.). Dalej zaś idące odwołania B. K. – jako niezasadne – podlegały oddaleniu, na podstawie art. 477⁽⁽¹⁴⁾⁾ § 1 k.p.c. (pkt II wyroku).

Oddaleniu podlegało także odwołanie wnioskodawcy M. K.. Płatnik ten odwołał się jedynie od decyzji z dnia 1 października 2014 r., która zmieniła dwie wcześniejsze decyzje organu rentowego ustalające wysokość zobowiązań składkowych z tytułu prowadzonej przez niego działalności gospodarczej w okresie od maja 2004 r. do października 2010 r. Wątpliwości Sądu –w świetle materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszym postępowaniu– nie budziło, że odpowiedzialność ww. płatnika za należności z tytułu składek wynikające z zaskarżonej decyzji, oparta na art. 26 o.p., jest pełna (osobista i nieograniczona), a wysokość zaległości składkowych ustalona prawidłowo. Rozważania Sądu odnośnie dokładnych i rzetelnych wyliczeń biegłego sądowego oraz nieskutecznej próby ich podważenia przez płatnika składek, opisane wyżej, odnoszą się także do sytuacji tego wnioskodawcy. M. K. – kwestionując decyzję ZUS z dnia 1 października 2014 r.– nie zdołał skutecznie podważyć prawidłowości wyliczeń organu rentowego. Jego argumenty zasadniczo oparte były albo na fakcie zawarcia z małżonką umowy o rozdzielności majątkowej (który to fakt dla jego odpowiedzialności majątkiem odrębnym (osobistym) za zaległości składkowe nie ma żadnego znaczenia) albo na zarzutach dotyczących błędnie przyjętych przez ZUS podstaw wymiaru składek, tj. z uwzględnieniem całości wypłaconych pracownikom delegacji, podczas gdy część składki powinna być odprowadzona przez pracownika. Jak już wskazano wyżej, ww. zarzuty winny być formułowane w postępowaniu, w którym zakwestionowana została przez ZUS podstawa wymiaru składek, a więc w postępowaniu, które toczyło się z odwołania wnioskodawcy od decyzji ZUS z dnia 8 czerwca 2009 r. Postępowanie to zostało jednak prawomocnie zakończone, a wnioskodawca nie wywodził w tej sprawie skargi kasacyjnej. Wynik tego postępowania miał wpływ na niniejszą sprawę w zakresie, w jakim prawomocnie zostało przesądzone, od jakich świadczeń wypłaconych pracownikom

płatnik składek M. K. powinien był odprowadzić a nie odprowadził składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. ZUS bowiem do podstawy wymiaru, od jakiej obliczył należne składki w decyzji z dnia 11 września 2011 r. dodał kwoty należności wypłaconych przez płatnika pracownikom z tytułu zwrotu kosztów podróży do i z miejsca świadczenia pracy, diet oraz świadczeń w naturze udostępnionych pracownikom w postaci nieodpłatnego zakwaterowania i żywienia. Część z tych należności (jednakże niewielka w skali całego zadłużenia) została przez Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (w sprawie III AUa 1010/12) wyłączona z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia zdrowotne, na FR i FGŚP za okres od 1 stycznia 2001 r. do 31 października 2008 r. Stosując się do ww. wyroku ZUS odpowiednio zmodyfikował swoją pierwotną decyzję, co znalazło swój wyraz w decyzji z dnia 1 października 2014 r. Biegły sądowy zaś zweryfikował prawidłowość wyliczeń organu rentowego i uznał, że ZUS nie popełnił żadnego błędu. Dokonana wyżej ocena opinii biegłego sądowego pod kątem jej rzetelności, przejrzystości i merytorycznej poprawności zachowuje swą aktualność również w odniesieniu do rozważań dotyczących odpowiedzialności za składki M. K.. W ocenie Sądu, nie było przy tym żadnej potrzeby uzupełniania ww. opinii, a w szczególności na okoliczności wskazywane przez wnioskodawcę na rozprawie w dniu 3 czerwca 2016 r., gdyż odnosiły się one do okoliczności ze sprawy już prawomocnie zakończonej.

W świetle powyższych uwag, zdaniem Sądu, odwołanie wnioskodawcy M. K. nie zasługiwało na uwzględnienie. Określająca bowiem jego zadłużenie z tytułu składek w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą za cały sporny okres decyzja z dnia 1 października 2014 r. nie była dotknięta ani błędami natury prawnej, ani merytorycznej. Dlatego też Sąd – na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. – orzekł w pkt III wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu w stosunku do B. K. znalazło oparcie w treści przepisu art. 100 k.p.c. przewidującego zasadę stosunkowego rozdzielenia kosztów w razie częściowego uwzględnienia żądań stron.

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni B. K. wygrała sprawę w 54,66%, a organ rentowy – w 45,34%. Koszty procesu poniesione przez wnioskodawczynię sprowadzają się do uiszczonej przez nią opłaty od apelacji w kwocie 30 zł, zaś koszty procesu poniesione przez stronę pozwaną obejmują koszty zastępstwa procesowego pełnomocnika będącego radcą prawnym. Ich wysokość w niniejszej sprawie – wywołanej wniesieniem odwołania z dnia 20 października 2011 r. – określają przepisy poprzednio obowiązującego rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.). Jako że w.p.s. w niniejszej sprawie przekracza kwotę 200.000 zł – wysokość wynagrodzenia pełnomocnika winna być liczona z uwzględnieniem przepisu § 6 pkt 7 cyt. rozporządzenia, który określa to wynagrodzenie na poziomie 7.200 zł.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie poglądem, w sytuacji gdy Sąd orzeka ponownie po uchyleniu jego wyroku i przekazaniu mu sprawy do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania II-instancyjnego, to przy rozstrzygnięciu o kosztach postępowania powinien mieć na uwadze ostateczny wynik tegoż postępowania (a nie postępowań) i wysokość kosztów poniesionych przez strony w jego toku oraz wysokość kosztów postępowania apelacyjnego, bez względu na fakt dwukrotnego orzekania w postępowaniu przez Sąd I instancji (por. postanowienia SN: z dnia 6 kwietnia 2011 r., I CZ 108/10, z dnia 10 lutego 2011 r., IV CZ 109/10, z dnia 17 października 2011 r., I UZ 33/11 i z dnia 24 lipca 2013 r., III CZ 36/13, postanowienie SA w Szczecinie z dnia 20 lutego 2014 r., III AUz 4/14). Dodatkowo uwagę zwrócić należy na treść art. 109 § 1 k.p.c., zgodnie z którym roszczenie o zwrot kosztów wygasa, jeśli strona najpóźniej przed zamknięciem rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie orzeczenia nie złoży Sądowi spisu kosztów albo nie zgłosi wniosku o przyznanie kosztów według norm przepisanych. O kosztach należnych stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego Sąd orzeka z urzędu. W doktrynie i judykaturze wskazuje się, że wniosek o zwrot kosztów procesu za instancję odwoławczą musi być zgłoszony w toku postępowania przed II instancją. Nie czyni zadość temu wymaganiu umieszczenie w pozwie wniosku o zasądzenie kosztów. Wniosek taki musi być zawarty w apelacji lub złożony na rozprawie apelacyjnej (por. postanowienie SN z dnia 28 grudnia 1972 r., II PO 36/72, OSPiKA 1973, Nr 7, poz. 160).

Przedmiotowa sprawa uległa uchyleniu i ponownemu rozpoznaniu przez tut. Sąd, co –z powodów wskazanych wyżej– nie oznacza naliczenia kosztów procesu dwukrotnie za I instancję, lecz jedynie raz za całość postępowania I – instancyjnego. Nadto, w ocenie tut. Sądu, jedynymi kosztami postępowania apelacyjnego, które mogą podlegać rozliczeniu przy rozliczaniu kosztów procesu w niniejszej sprawie są koszty poniesione przez wnioskodawczynię w postaci opłaty od apelacji. Organ rentowy bowiem w postępowaniu apelacyjnym nie zgłosił żadnych kosztów (wbrew wymogowi wynikającemu z art. 109 § 1 k.p.c.). Przede wszystkim nie złożył odpowiedzi na apelację, w której mógłby zgłosić wniosek o zwrot takich kosztów, ani nie uczestniczył w rozprawie apelacyjnej. Zaznaczone to zostało również w treści wyroku Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 6 listopada 2012 r., który uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Legnicy i przekazał temu Sądowi sprawę do ponownego rozpoznania, a w sentencji orzeczenia nie zawarł stwierdzenia o konieczności rozstrzygnięcia przez Sąd I instancji o kosztach postępowania apelacyjnego (k. 122). W takim stanie rzeczy nie było podstaw do rozliczenia na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym. Do rozliczenia pozostały zatem jedynie koszty zastępstwa procesowego poniesione przez organ rentowy w postępowaniu I –instancyjnym, które w związku z wygraną organu rentowego w 45,34% wynoszą 3.264,48 zł (45,34% z 7.200 zł). Po skompensowaniu ww. kosztów z kosztami poniesionymi przez wnioskodawczynię wynoszącymi 16,39 zł (54,66% z 30 zł), koszty procesu w niniejszej sprawie wynoszą 3.248,09 zł i takie też koszty Sąd zasądził na rzecz organu rentowego od wnioskodawczyni B. K.. Powyższe rozstrzygnięcie znalazło swój wyraz w pkt IV wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego w stosunku do M. K. Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (t.jedn.: Dz.U. z 2013 r., poz. 490 z późn. zm.) i z uwagi na przegranie przez ww. wnioskodawcę niniejszego procesu w całości zasądził od niego na rzecz organu rentowego kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu tych kosztów (pkt V wyroku).